

OPOLE

nr **11** listopad 2016 r.
Egzemplarz bezpłatny

i kropka

**Mam pomysł
na Opolu- wywiad
z prezydentem
Arkadiuszem
Wiśniewskim**
s. 6-9

**NOWE OPOLE-
Porządek musi być**
s. 24-25

Jesień Literacka
s. 10-11

**Zapraszamy na
World Press Photo**
s. 12-13

**Ulica Krakowska
jakiej już nie ma...**
s. 4-5

**Tomasz Organek
wystąpi w NCPP**
s. 18-19

W Opolu będą programować „Internet rzeczy”

„Internet rzeczy (IoT)” odnosi się do dynamicznego poszerzenia zastosowań sieci, które umożliwiają nie tylko komunikację między ludźmi, ale również między urządzeniami. Przykład? Połączenie ekspresu do kawy ze smartfonem. Rezultatem może być np. automatyczne włączenie ekspresu i przygotowanie kawy w momencie, gdy domownik zdecydował się wyłączyć w swoim telefonie... budzik. W Opolu od niedawna nad tego typu rozwiązaniami pracuje Bright Coders' Factory (BCF), zatrudniająca i aktywnie poszukująca programistów do projektów realizowanych na całym świecie z takich branż, jak: samochodowa, morska, sprzętu użytku domowego, maszyn i urządzeń przemysłowych, telekomunikacyjna, a nawet medyczna. Firma ma siedzibę w Opolskim PNT, a na stronie www.bcf-software.com znajdziecie ogłoszenia o pracę i więcej informacji na ten temat.

4. urodziny Toastmasters

Chcesz nauczyć się sztuki wystąpień publicznych? Przyjdź na jubileuszowe spotkanie klubu Toastmasters Opole. To organizacja, której celem jest nauka wystąpień publicznych. 19 listopada klub będzie świętował 150. spotkanie. Na scenie wystąpią specjaliści, którzy przedstawiają mowy na światowym poziomie. Spotkanie rozpocznie się o 17:17 w WSB w Opolu. Wstęp wolny.

Wsparcie dla potrzebujących opolan

Miasto Opole od stycznia 2017 r. rozpocznie realizację projektu, który polegać będzie na dostarczaniu ciepłych posiłków do domów osób potrzebujących. Obecnie w stolicy województwa objętych opieką jest 230 osób. Od stycznia skorzysta z niej także ok. 50 nowych mieszkańców miasta. Koszt realizacji zadania, to 1 600 000 zł. Z czego 1 500 000 zł to dofinansowanie UE. Głównym celem projektu jest rozwój opieki, rozszerzenie jej zakresu oraz podniesienie jakości w stosunku do dotychczas oferowanych form wsparcia osób niesamodzielnych z terenu miasta Opola.

OPOLE i kropka

Wydawca: Wydział Promocji Urzędu Miasta Opola
Tel. 77 5417507, e-mail: bp@um.opole.pl, www.opole.pl

Współpraca: Biuro Prasowe Urzędu Miasta Opola

nakład: 5000 egz.

Zdjęcia pochodzą z archiwum UM i instytucji miejskich lub zostały udostępnione przez organizatorów imprez.

Zdjęcie na okładce: Tomasz Organek

„ETO POLSZA”

W hotelu De Silva Premium w Opolu trwa XIII Polsko–Rosyjskie Forum Turystyczne „ETO POLSZA!”, na którym obecnych jest około 40 przedstawicieli rosyjskich biur podróży. Forum poświęcone jest turystycznej promocji regionu opolskiego. Opole włącza się w wydarzenie poprzez organizację 4 listopada (godz. 9.00) spaceru dla rosyjskich gości Trasą Festiwalową. Następnie planowane jest zwiedzanie Muzeum Polskiej Piosenki. Dla uczestników Forum Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna przygotowała wydawnictwo w języku rosyjskim o atrakcjach Opolszczyzny, w tym oczywiście Opola.

Seniorzy w Opolu mają nową koordynator

Nową koordynator Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu”, została Małgorzata Jarosz-Basztabin. W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudniona od 2005 r. Od początku pracy zawodowej współpracowała z seniorami. Pomysłodawczyni i realizatorka wielu inicjatyw na rzecz seniorów. Organizowała spotkania przedszkolaków i uczniów szkół z seniorami. Pomagała w realizowaniu m.in. akcji prewencyjnych „Bezpieczny senior” i „Bezpieczne Dziś – Bezpieczne Jutro”. Na stanowisku zastąpiła Iwonę Niedojadło. Kontakt: m.jarosz-basztabin@mopr.opole.pl.

Przyjadą spadkobiercy Grotowskiego

Teatr Kochanowskiego w Opolu od 23 do 28 listopada gości The Workcenter of Jerzy Grotowski and Thomas Richards z tokańskiej Pontedery. To międzynarodowy ośrodek praktycznej pracy twórczej inspirowany się dziedzictwem artystycznym Grotowskiego. Będziemy świadkami trzech całonocnych warsztatów, pokazu The Hidden Sayings, wydarzenia Open Choir oraz spotkania z twórcami. Biorąc pod uwagę prestiż i rangę The Workcenter wydarzenia w Opolu nabierają skali ogólnopolskiej. Pontedera we Włoszech była ostatnim miejscem, w którym żył i pracował Mistrz. Najbliżsi współpracownicy, Thomas Richards i Mario Biagini, zostali uznani przez polskiego reżysera za prawowitych spadkobierców całości jego dorobku intelektualnego.

Oppeln - Annabergplatz

Zdjęcie z ok. 1915 r. Widok na ul. Krakowską od strony dzisiejszego Placu Wolności. Obecnie w tym miejscu znajduje się pomnik opolskiej Nike. Po lewej widoczny sklep z butami i odzieżą męską Franza Justa. W głębi popularna niegdyś kawiarnia Residenz. Większość zabudowy nie przetrwała wojny.

Ulica Krakowska jakiej już nie ma...

Do 2023 roku trwać będzie rewitalizacja opolskiego śródmieścia. Objęte ma nią zostać blisko 20 procent powierzchni miasta. Priorytetem jest ulica Krakowska. Przypomnijmy sobie zatem, jak ona wyglądała przed wojną.

Verlag F. Löffler

Krakauerstrasse

Gruss aus
Oppeln

10/10/19
L. 21

Gary Liffman
Glockenmühl
zum Gahw
L. 21
Oppeln
Gronz
Friedrich

Zdjęcie z ok. 1910 r. Perspektywa Krakowskiej widoczna od strony dworca. Po lewej stronie nieistniejący już budynek hotelu Deutsches Haus, po wojnie wyburzony. Po prawej obecny gmach Urzędu Statystycznego.

Oppeln

Krakauer Strasse mit Form's Hôtel

Widok z ok. 1920-1925 r. Jeden z najnowocześniejszych hoteli przedwojennego Opola. Hotel Forms. Tuż przy nim znajdował się sklep z odzieżą damską. Kamienica początkowo była jednopiętrowa, potem rozbudowana. Właścicielem hotelu był R. Grundmann. Budynek został zniszczony 24.01.1945 roku przez Armię Czerwoną. Obecnie w tym miejscu znajduje się Filharmonia Opolska.

Oppelner Central-Automat und Weinstuben
Inh. Richard Gerhards - Totalansicht

Zdjęcie z ok. 1905-1910 r. W kamienicy przy ul. Krakowskiej 41 mieścił się wysokiej klasy sklep z kawą, winami i cygarami. Intrygująca jest już sama nazwa „Automat” sugerująca, że ów lokal specjalizował się w automatach do gry, które w tym czasie zaczynały zawrotną karierę. Kamienica stała mniej więcej w miejscu vis a vis również nie istniejącego już gmachu sądu powiatowego (obecnie blok z Delikatesami na parterze). Właścicielem sklepu był Richard Gerhards. Obecnie w tym miejscu znajduje się lokal Rewolwer.

Plac Wolności - dawniej Annabergplatz/. Widok w kierunku Rynku. W miejscu widocznych po prawej stronie kamienic stoi dziś budynek Urzędu Miasta. Po lewej widać posąg przedstawiający cesarza Wilhelma I. Obecnie w tym miejscu znajduje się pomnik Brońmy Swego Opolskiego.

Za pocztówki przedwojennej ul. Krakowskiej
dziękujemy **Tomaszowi Musioliowi**.

Arkadiusz Wiśniewski:

Mam pomysł na Opole!

„Opole jest fajnym kompaktowym miastem, w którym wszędzie mamy blisko. A jednocześnie na tyle dużym, żeby mieć co zaoferować jego mieszkańcom. Moją i mojego zespołu rolą jest, aby żyło im się tutaj komfortowo i wygodnie” – mówił prezydent Opola podczas ogólnopolskiego Kongresu Samorządowego 2016.

- Zaskoczę Pana, bo nie wiem od czego... zacząć. A to dlatego, że Pana prezydentura jest bardzo dynamiczna. Niektórzy nie lubią tego sformułowania, ale oddaje ją w pełni właśnie hasło „dzieje się”!

- Fakt. Zmian jest sporo, ale mamy co nadganiać. Mam też konkretny pomysł na Opole i korzystam z każdej okazji, aby go zrealizować. Chciałem być prezydentem, który pozytywnie zmienia miasto, a nie by usiąść w wygodnym fotelu i cieszyć się z rządzenia. Stagnacji mówimy pa, pa!

- No to zacznijmy od tego pomysłu. Powiększenie Opola jest jeśli nie największym, to z pewnością najbardziej spektakularnym. I najbardziej skomplikowanym.

- Przede wszystkim jest pomysłem koniecznym,

jeśli chcemy utrzymać tempo rozwoju miasta i utrzymać status województwa. Wieloletnie migracje, kurczący się strumień pieniędzy z UE i mocna konkurencja Wrocławia i Katowic już dziś ciążą na naszej sytuacji społeczno-gospodarczej. Za parę lat możemy zgubić się na mapie Polski jako prowincjonalne miasteczko bez perspektyw.

- No właśnie, czy powiększenie granic miasta, które stanie się faktem 1 stycznia 2017 roku, otwiera przed nami takie perspektywy?

- Nowe Opole to właśnie symboliczny most w XXI w. Akurat w rok jubileuszu 800-lecia miasta. Wzmacniamy nasz potencjał i dajemy Opolu przestrzeń do rozwoju i dostęp do zasobów, które do tej pory były poza naszym zasięgiem. Wiem, że się powtarzam, ale ambitne miasto, a Opole jest ambitne, musi się

rozwijać, a powiększenie jego granic to naturalny element rozwoju.

- To porozmawiajmy konkretniej. Nowe miejsc pracy, czyli przyciąganie inwestorów.

- Tu jestem bardzo wiarygodny. Pamięta Pan moje hasło wyborcze? Sprowadził inwestorów do Opoli... i robię to dalej. Rozwijają się opolscy przedsiębiorcy, ale skutecznie przyciągamy też inwestorów z zagranicy. Ostatnio Chińczycy, wcześniej Duńczycy, Amerykanie i Niemcy oraz Belgowie i Francuzi kupili działkę w naszej strefie ekonomicznej. Powstało już ponad 1000 nowych miejsc pracy, a jest szansa na kolejny co najmniej tysiąc. W strefie zaczyna jednak brakować miejsca. Bez nowych terenów inwestycyjnych, a o te w Opolu nie będzie łatwo, inwestorzy pojadą gdzie indziej. Zatem zagospodarujemy teren między autostradą a Opolem. Poza granicami miasta mamy na razie inwestycyjną pustynię. Nowe Opole to zmienia!

- Zgoda. Przybywa więc miejsc pracy, ale potrzebni są i będą odpowiednio wykształceni ludzie.

- Dlatego praktyczna edukacja to jeden z moich priorytetów. Nowe technologie, inteligentna, w tym zdalna praca, kreatywność, odwaga w podejmowaniu decyzji – takie wyzwania czekają obecnych uczniów za kilka, kilkanaście lat. Jeśli dzisiaj Opole nie poda im ręki, jutro znajdą sobie bardziej przyjazne miejsce do życia i pracy. Będę o tym przypominał przy każdej możliwej okazji. Dlatego w ostatnim czasie zainwestowaliśmy milion złotych w edukację najmłodszych w ramach programu „Dobry Start”. Ponadto ściśle współpracujemy z uczelniami, wywalczyliśmy kierunek lekarski na UO, jesteśmy gotowi na jego dofinansowanie. Nie zapominamy również o innowacjach, PNT stale się rozwija i może pochwalic się rosnącą liczbą patentów. Opolskie startupy odnoszą coraz większe sukcesy, wprowadzając swoje pomysły na rynek. Ważne są również narzędzia przy których można doskonalić swoje umiejętności praktyczne, dlatego wywalczyliśmy dotację na dofinansowanie pracowni

w ramach Centrum Kształcenia Praktycznego.

- Tak podkreśla pan znaczenie najmłodszych, ich wychowania i zadbania, aby chcieli zostać w Opolu. A seniorzy? Jest ich z roku na rok coraz więcej...

- I to jest spore wyzwanie. Na wielu płaszczyznach. Seniorzy są niezwykle ważną częścią naszego społeczeństwa. Pamiętam o tym i naturalnie, że dbam również o ich interesy.

- Nie da się wszystkich kochać tak samo... Młodzież jest najważniejsza, seniorzy to „oczko w głowie”. Wielu panu nie uwierzy.

- Ale to nie kwestia wiary tylko działania. Starszym ludziom tworzymy przyjazne miasto. Na Zaodrze przy ul. Dambonia powstanie Dom Seniora z funkcją domu dziennego pobytu. To 120 mieszkań dla osób starszych. Za chwilę otworzymy Centrum Senioralne a Rada Seniorów, którą powołałem już dziś wspiera mnie i podpowiada mi kolejne pomysły. Seniorzy wydają własną gazetę, tworzą swoją stronę internetową, dysponują Kartą Seniora, Kopertą Życia, raz w roku oddają im klucze do miasta. Tym, którzy najbardziej sobie nie radzą dowozimy ciepłe posiłki, a od przyszłego roku rozwijamy usługi opiekuńcze, dzięki pozyskanej dotacji w wysokości 1,5 mln zł.

- Powoli kreślimy obraz pięknego, szczęśliwego miasta. Czy aby nie jest nazbyt wyidealizowany?

- Trzeba dążyć do ideału, ale przecież rozmawiamy o faktach. Kocham swoje miasto i zależy mi na nim. Oczywiście, zawsze można coś poprawić. Widzę to i dlatego prowadzę swoją prezydenturę w tak dynamiczny sposób, na tyłu polach jednocześnie. W dialogu z mieszkańcami, moimi sąsiadami, chcę zarażać ich swoim optymizmem. Wtedy łatwiej zmieniać, poprawiać.

- Skoro o pasji mowa, to nie jest tajemnicą, że interesują Pana wszelkie nowinki techniczne i innowacje. Czy to także element Pana pomysłu na miasto?

- Pochłonęła mnie idea Smart City. Chcę, aby Opole było nowoczesnym miastem, które jest przyjazne dla swoich mieszkańców. Zatem chętnie inwestujemy w nowe technologie i stawiamy na zrównoważony transport. Ledowe lampy rozświetlą Opole, hybrydowe autobusy pojadą naszymi ulicami a na przystankach pojawiają się świetlne tablice, które powiedzą nam za ile odjazd. Za przejazd zapłacimy smartfonem. Elementem tej układanki są również kilometry nowych ścieżek rowerowych i budowa centrów przesiadkowych. Prawdziwym hitem będzie natomiast centrum zarządzania ruchem dla ponad 40 skrzyżowań, które dzięki światłowodowi sterowane będą komputerowo – to nowoczesne rozwiązanie, które od 2019 r. znacznie poprawi poruszanie się po mieście.

- Zatem niebawem na opolskich ulicach rządzić będą samochody z silnikami elektrycznymi?

- Tak, świat pędzi do przodu, a my szybko reagujemy. Nie chcę, aby Opole zostało w ogonie z napisem „koniec wyścigu”.

- Opole wsiadło dwa lata temu do wyścigowego auta i goni nowoczesność. Dogoni?

- Już dogania! Wyścig ma wiele odcinków specjalnych. O kilku już powiedziałem, o kilku jeszcze bym chciał. W tej chwili zamykamy sprawy, które zbyt długo czekały na ich uporządkowanie. Po kilkunastu latach oczekiwania kończymy remont „Okrągłaka”, teraz kolej na „Cieplak”. Sprawnie idzie remont mostu przy ul. Niemodlińskiej, który też długo stał w kolejce. Po latach oczekiwań otworzyliśmy Muzeum Polskiej Piosenki, a o remoncie lodowiska wszyscy już zdążyli zapomnieć, tak sprawnie to poszło.

- Wspomnił Pan Muzeum. Rzeczywiście robi wrażenie. A jak z resztą instytucji kultury?

- Nowoczesne miasto powinno stawiać na kulturę i tak dzieje się w Opolu. Kierujemy do mieszkańców ambitną ofertę kulturalną opartą o świetne instytucje kultury, bogatą ofertę festiwali (jak choćby trwający Drum Fest) i wyjątkowych artystów, których wielu ma korzenie w Opolu. I tak będziemy robić w następnych latach. Opole wreszcie żyje. Tu nie można się nudzić!

- Nowoczesne zarządzanie to też dialog.

- Rozmawiamy z mieszkańcami Opola. Współpracujemy z organizacjami pozarządowymi, którym przekazujemy rocznie kilkanaście mln zł na realizację miejskich zadań. Prężnie działa Centrum Dialogu Obywatelskiego, które wkrótce dostanie nową siedzibę przy ul. Damrota. Zorganizowaliśmy wielkie konsultacje miejskie w sprawie budowy nowego mostu. Inne ważne dla opolan sprawy takie jak np. rewitalizacja ul. Krakowskiej, uporządkowanie reklam, lokalizacja „świętecznego” lodowiska to ostatnie tematy, które też poddaliśmy konsultacjom społecznym. Rozwijają się też Rady Dzielnic, a Budżet Obywatelski skupia uwagę tysięcy opolan głoszących na swoje projekty.

- Centrum miasta już widocznie się zmieniło. To też element tego planu?

- Dbłość o przestrzeń publiczną i jej estetykę jest coraz ważniejsza. Stąd pomysły rewitalizacji ul. Krakowskiej, modernizacji placów publicznych, w tym najważniejszy projekt dot. pl. Kopernika. W zasadzie od pierwszego dnia mojej prezydent-

tury ożywiamy centrum, zwłaszcza wokół Ratusza i Mały Rynek. To dzięki zaproponowanym przeze mnie zmianom w lokalnych przepisach ogródki piwne i restauracje mocno rozgościły się na naszym rynku. Praktycznie nie ma weekendu żebyśmy nie zapraszali tam na jakąś atrakcyjną imprezę.

- Ale o sporcie pan nie wspominał...

- Bo to oddzielny i pojemny temat, a zmiany na plus są już widoczne. Modernizujemy bazę sportową i mocniej wspieramy nasze kluby. Odra niebawem na stałe zagości w I lidze, Gwardia już jest w elicie piłki ręcznej w Polsce, a hokeiści grają stale na najwyższym poziomie. Odrodził się też żużel, a przecież są jeszcze siatkarki, koszykarze i ciężarowcy oraz lekkoatleci... Zwiększamy też zaangażowanie w zajęcia sportowe dla najmłodszych, czego przykładem jest choćby program „Złote Dziecko”, w którym najzdolniejsi młodzi sportowcy trenują z medalistami olimpijskimi. Akcja Aktywny Przedszkolak też się przyjęła, ale kto by nie chciał prowadzić swoich milusińskich na bezpłatne zajęcia do trenerów i sportowców z opolskich klubów.

- Mam wrażenie, że to taki generalny remont miasta, który jak wiadomo kosztuje. Skąd miasto ma, czy też planuje na to pozyskać pieniądze?

- Mądrze gospodarujemy miejskim budżetem. Utrzymujemy w ryzach zadłużenie i co bardzo istotne - wygrywamy w rywalizacji o unijne środki. Ostatnio zdobyliśmy największe w historii Opola dofinansowanie z Aglomeracji. 65 mln zł trafiło do kasy miasta. Od stycznia 2015 roku złożyliśmy 31 projektów o łącznej wartości 450 mln zł! To o 1/3 więcej niż przez 6 lat poprzedniego okresu finansowania z Unii. Już teraz realizujemy projekty o wartości około 100 mln zł. Jestem pewien, że pozyskamy kolejne.

- No i z tego wszystkiego nie starczyło nam miejsca na obchody 800-lecia Opola...

- Od Sylwestra 2016 do Sylwestra 2017 czeka nas mnóstwo atrakcji. Wyjątkowe urodziny Opola obchodzić będziemy wyjątkowo. Mamy plan na miasto i konsekwentnie go realizujemy, aby mieszkańcy i goście nie mieli czasu na nudę!

- Przy okazji obchodów jubileuszu dużo myślimy o przeszłości. A jeśli spytam jakie Opole Pan widzi za jakieś 5-6 lat?

- Wcale nie tak trudno sobie wyobrazić, bo wtedy uda się już domknąć sporo projektów, które realizujemy, albo przygotowujemy teraz. To będzie Opole

zielone, z pięknie zagospodarowaną przestrzenią publiczną. Świetnie skomunikowane z nowym mostem przez Odrę oraz z nową obwodnicą. W mieście będą centra przesiadkowe, co znacznie je odciążą. Opolski uniwersytet – również dzięki wsparciu miasta kształcić będzie lekarzy. Inżynierowie Politechniki Opolskiej będą pracowali nad nowoczesnymi projektami w nowopowstających firmach na wzór tych, które już mamy – IFM, Polaris, PWC, GSS. W Opolu powstanie również nowe centrum biznesowe na terenie byłej fabryki FSO. Tam z kolei realizować się będą ludzie w usługach typowo biznesowych. Pierwsza – miejska – inwestycja na tym terenie, to Centrum Usług Publicznych, które skupiać będzie administrację rządową i samorządową. Powstanie u nas także osiedle mieszkań czynszowych, tak by

młodzi, świetnie wykształceni mieli nie tylko pracę, ale także mieszkanie za przystępne pieniądze. Będziemy kontynuować przyjazną rodzinie politykę miejską i otoczmy seniorów należytą opieką. Za kilka lat Opole będzie silnym centrum regionu, ale też miastem docenianym w Polsce.

Wojciech Bonowicz rekomenduje Opolską Jesień Literacką

Moje osobiste zaproszenie

Wojciech Bonowicz, poeta, publicysta, dziennikarz. Bywalec Opolskiej Jesieni Literackiej tym razem poprowadzi spotkanie z Marcinem Świetlickim. A nam rekomenduje to kulturalne wydarzenie, które odbędzie się w dniach 7 listopada – 15 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Opolu.

- Co wyróżnia Opolską Jesień Literacką na tle innych tego typu imprez w Polsce?

- Istotą jest połączenie tego co lokalne, z tym, co ogólnopolskie. Bywają imprezy, na które zaprasza się gwiazdy z całego kraju, a zapomina o lokalnych znakomitościach. W Opolu jest inaczej.

- Więc jako bywalec tej literackiej uczty w Opolu prosimy o rekomendacje.

- Do Opolu przyjedzie Maciej Płaza, autor powieści „Skoruń”. Znakomity tłumacz m.in. dzieł H. P. Lovecrafta, wcześniej także badacz twórczości Stanisława Lema. Debiutował jako pisarz książką, której bliżej do prozy Wiesława Myślińskiego czy Mariana Pilota niż do twórców fantastyki. Postać barwna, wielowymiarowa – jako ciekawostkę

podam, że brał udział w akcji czytania książek... kotom, żeby zwrócić uwagę na los zwierząt mieszkających w schroniskach. I dodam jeszcze, że autor jest też tegorocznym laureatem nagrody im. Kościelskich przyznawanej najciekawszym pisarzom, którzy nie ukończyli jeszcze czterdziestego roku życia.

- Osobiście poprowadzi pan spotkanie Marcina Świetlickiego.

- Przyjedzie z nową książką. To poeta znany, utytułowany i ceniony także jako wokalista i powieściopisarz. Tym razem opublikował tom krótkich poetyckich próz „Drobna zmiana”. Porozmawiamy o książce, ale też m.in. o tym, z kim to Świetlicki mieszkał przed laty w akademiku. Pojawi się gale-

ria znanych i mniej znanych postaci, w tym także późniejszych profesorów i ministrów.

- Idźmy dalej...

- Jerzy Illg wspólnie z Leonardem Neugerem przeprowadzili w 1985 roku długą rozmowę z legendą współczesnego kina – Andriejem Tarkowskim. Reżyser rzadko udzielał wywiadów, w osobach rozmówców znalazł jednak ludzi dobrze rozumiejących twórcę, który na Zachodzie czuł się wyobcowany. „Jeżeli tylko Pan może, niech pan nie wyjeżdża z Polski. Emigracja to ciężka rzecz” – prosił kilkakrotnie Jerzego Illga podczas rozmowy. Teraz w pięknie wydanej książce można przeczytać zapis tamtego spotkania, a o tym, jak do niego doszło i jak ono wyglądało, z Jerzym Illgiem porozmawia Jacek Podsiadło. Zapraszamy koniecznie!

- Lista gości jest bardzo długa. Kogo jeszcze rekomendujemy?

- Ja wszystkich, bo lista autorek i autorów, na

niezwykli i absolutnie różni poeci związani z tym regionem. Spojrzemy wraz z uznanymi autorami na pół wieku ich aktywności literackiej i posłuchamy anegdot z barwnego życia literackiego. Z kolei jubileusz Juliana Kornhausera połączony będzie z panelem oraz filmem poświęconym autorowi „Origami”. Reżyserem filmu jest Barbara Netz. Całość domknie panel dyskusyjny, w którym udział weźmie sam poeta, Julian Kornhauser, jego syn Jakub Kornhauser (tegorocznego laureata Nagrody Literackiej im. Wisławy Szymborskiej), oraz profesorowie: Jacek Gutorow i Adrian Gleń. Zwieńczeniem wieczoru będzie prezentacja wierszy poety połączona z inscenizacją, którą przygotuje młodzież z Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Opolu.

których należałoby zwrócić uwagę, jest długa i – jak zawsze na OJL – imponująca. Są na niej nagradzani reporterzy - Justyna Kopińska i Michał Książek, znakomici eseiści – Jacek Gutorow (dotąd bardziej znany jako poeta i tłumacz) i Filip Springer, gawędziarze - Jan Feusette i Stanisław Łubieński, autor kryminałów Remigiusz Mróz, Tomasz Różycki z nową książką poetycką, czy autorki przejmującej opowieści o górach i stracie najbliższych Beata Sabała-Zielińska i Ewa Berbeka.

- Szykują się też jubileusze.

- Jana Goczoła, Tadeusza Sroczyńskiego oraz Juliana Kornhausera. Goczoł i Sroczyński to dwaj

- Czyli bez dwóch zdań przełom listopada i grudnia literaturą w Opolu stoi!

- Można nie wychodzić z Miejskiej Biblioteki Publicznej. Zaoszczędzi się w ten sposób na ogrzewaniu, a przy okazji można poszerzyć wiedzę o tym, co dzieje się we współczesnej literaturze. Wielogatunkowość, wielopokoleniowość, łączenie lokalnego z uniwersalnym – oto wartości, jakim hołduje Opolska Jesień Literacka. Wiem, co mówię i zapraszam!

Szczegóły Opolskiej Jesieni Literackiej na str. „Odkryj Opole” (31-39).

Najlepsze zdjęcia na świecie można oglądać w Opolu!

WORLD PRESS PHOTO

Od 26 listopada już po raz 16. w Galerii Sztuki Współczesnej w Opolu oglądać można najlepsze fotografie prasowe prezentowane w ramach wystawy World Press Photo. W Polsce są tylko 3 takie miejsca.

Dziesiątki tysięcy zdjęć

Składają się na nią prace nagrodzone i wyróżnione w największym i najbardziej prestiżowym konkursie fotografii prasowej organizowanym przez Fundację World Press Photo w Amsterdamie. Wydarzenie ma charakter cykliczny. W tym roku jest to już 59. edycja. Na konkurs nadesłano 82 951 zdjęć wykonanych przez 5775 fotografów ze 128 krajów.

Kilkadziesiąt wyróżnień

Prace oceniane były w kilkunastu kategoriach obejmujących fotografie pojedyncze i zestawy. Jury konkursu przyznało nagrody w 8 kategoriach tj. zdarzenia, ludzie w zdarzeniach, sport, życie codzienne, portret, sztuka, przyroda oraz wybrano „Zdjęcie Roku”. Łącznie wyróżniono dokonania 41 fotografów z 21 krajów. Wśród nagrodzonych fotografii dominują zdjęcia uchodźców przybywających do Europy.

Nadzieja Nowego życia

„Zdjęciem Roku” została fotografia wykonana 28 sierpnia ubiegłego roku przez australijskiego twórcę Warrena Richardsona pt. Nadzieja Nowego Życia. Przedstawia ona mężczyznę, który podaje malutkie dziecko przez zasieki żyłtekowe na granicy serbsko-węgierskiej (w miejscowości Roszke). Fotografia jest szara, niewyraźna, brudna - autor nie mógł użyć flesza, wydałby bowiem w ten sposób uchodźców przekraczających granicę. Jak zauważyła jedna z juryerek konkursu Huang Wen - zdjęcie jest subtelne, pokazuje prawdziwe uczucia ojca, który pragnie przenieść swoje dziecko do lepszego, bezpieczniejszego świata.

Czekając na rejestrację...

W kategorii „Ludzie - zdjęcie pojedyncze” zwyciężyła fotografia Serba Matica Zemana „Czekając na rejestrację”, przedstawiająca dzieci

Dario Mitidieri, Włochy, for CAFOD

uchodźców stojące za kratami, moknące na deszczu, ubrane w foliowe peleryny i oczekujące na wpisanie do rejestru. Z kolei w kategorii „Wiadomości - seria zdjęć” zwyciężył Sergei Ponomarev. Sportretował on uchodźców przybywających łodzią na grecką wyspę Lesbos. Ekspozycja prezentowana jest w około 45 krajach świata. W Polsce można ją obejrzeć w trzech miejscach, a jednym z nich jest Opole. Zapraszamy na wystawę do GSW od 26 listopada do 18 grudnia w godz. 10.00 - 20.00. W piątek, 2 grudnia, wyjątkowo wystawę będzie można oglądać także do późnych godzin nocnych (do godz. 1.00 w nocy).

Matic Zorman, Słowenia

Podążamy za sprawdzonymi, europejskimi wzorcami

Opole się zmienia na.. drodze

- Podążamy wzorem samorządów zachodnioeuropejskich. Stawiamy na transport zbiorowy, nowoczesne miejsca do parkowania, nowe mosty, ścieżki rowerowe i więcej zieleni. Taki jest docelowy model miasta w tym obszarze – deklaruje prezydent Opola, Arkadiusz Wiśniewski. Jak to wygląda dzisiaj? Co nas czeka jutro?

Ulice dla pieszych

Idea jest taka, aby otworzyć ulice dla pieszych i ograniczyć ruch samochodów w centrum Opola. Nastąpi to po zakończeniu budowy mostu i przebudowy ulicy Niemodlińskiej oraz po wybudowaniu centrów przesiadkowych w Grotowicach, Opolu Zachodnim, Opolu Wschodnim i Opolu Głównym. Tam powstaną miejsca parkingowe dla przyjeżdżających, aby mogli zostawić samochód i dalej jechać komunikacją zbiorową lub rowerem. Do końca obecnej kadencji prezydenta powinno powstać centrum przesiadkowe w Opolu Zachodnim i Grotowicach. A w perspektywie najbliższych 4, 5 lat także w dwóch pozostałych.

Samochody znikną

Aby „zniknęły” z centrum samochody, miasto zamierza zbudować duże parkingi podziemne i nadziemne. W okolicach Pl. Kopernika i Pl. Jana Pawła II. Pozwolą schować samochody, dzięki czemu te tereny można zagospodarować zielenią, której w centrum wciąż jest zbyt mało.

Obwodnice

Pierwszy odcinek między Obwodnicą Północną a ul. Wrocławską planowany jest w ciągu

najbliższych 2, 3 lat. Jeżeli miasto uzyska pełne dofinansowanie, będzie to dłuższy odcinek, bo do ul. Niemodlińskiej na granicy z Chmielowicami, który można skończyć w tym samym czasie. W dalszych planach przygotowywana jest dokumentacja pomiędzy węzłem na ul. Niemodlińskiej a ul. Krapkowicką przy Winowie. Wybudowanie odcinka Obwodnicy Północnej do ul. Niemodlińskiej pozwoli odciążyć ruch na ulicach Partyzanckiej, Domańskiego i Hallera, o co postulowali mieszkańcy tych ulic.

Mosty

Opole potrzebuje 2, 3 mostów. Poczynione są już kroki do budowy pierwszego z nich. Została bowiem wydana decyzja środowiskowa dla realizacji trasy średnicowej (przez wyspę Pasiekę). Potencjalnie odciąży to ruch na ul. Piastowskiej

oraz w ścisłym centrum. Jeżeli decyzja środowiskowa zostanie utrzymana przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, miasto przystąpi do prac projektowych i być może jeszcze w tej kadencji prezydenta rozpoczną się prace budowlane.

Zieleń

Planowane jest uzupełnienie zieleni miejskiej wzdłuż dróg, co powinno wpłynąć na obniżenie zapylenia i wyciszenia hałasu w ścisłym centrum. Co oczywiste, będzie nam się jeździć o wiele przyjemniej.

Ścieżki rowerowe

Opole stawia na transport alternatywny, zatem zwiększane są nakłady na budowę ścieżek rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych. Obecnie jest niespełna 60 km ścieżek rowerowych, a potrzeba drugie tyle. Teraz przy prawie każdej przebudowywanej drodze powstają ciągi

Pojawiają się deklaracje o całkowitej rezygnacji z samochodów w centrach Paryża, Helsinek i wielu innych dużych miast. Tak samo może być w Opolu. Powstają nowe drogi rowerowe, np. na ul. Budowlanych czy Marka z Jemielnicy. Docelowo zapewnią bezpieczny, komfortowy i spójny system umożliwiający przejazd z najod-

leglejszych zakątków miasta, a nawet z sąsiednich miejscowości, w dowolne miejsce Opola. W planach jest przebudowa ulicy Strzeleckiej (od strony Strzelec Opolskich). Będzie przygotowana na wniosek mieszkańców Grudzie, którym marzy się bezpieczny dojazd rowerem do centrum Opola.

„Sypialnie” i nowe dzielnice

Planowane są mniejsze przebudowy i budowy nowych ulic i chodników w tzw. dzielnicach sypialnianych. Z uwagi na to, że obecnie nie ma jeszcze szczegółowych danych o stanie dróg z gmin, których sołectwa przyłączone zostaną 1 stycznia do Opola, dopiero w przyszłym roku oceniony zostanie ich stan. Wtedy mogą rozpocząć się prace projektowe nowych ulic. Tych, które dla lokalnej społeczności będą najistotniejsze. Oczywiście po wcześniejszych konsultacjach z mieszkańcami.

piesze i trasy rowerowe. Wszystko po to, żeby było bezpieczniej. Rower jako środek transportu, a nie tylko rekreacji sprawdza się w Holandii, Dani, Finlandii i coraz większe znaczenie zyskuje w pozostałych miastach Europy Zachodniej.

Do wygrania duże pieniądze!

Konkursy na piosenkę i maskotkę

W ramach przygotowań do jubileuszu 800-lecia Opola zapraszamy do udziału w dwóch, otwartych dla uczestników konkursach. Do wygrania kilka tysięcy złotych!

Napisz piosenkę o Opolu

Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu ogłosiło konkurs pt. „Napisz piosenkę o Opolu”. Chodzi o stworzenie utworu słowno-muzycznego promującego miasto, m.in. w kontekście jubileuszu 800-lecia Opola oraz jego artystyczne wykonanie. Może być ona stworzona w dowolnym gatunku muzycznym, a tekst powinien zawierać minimum jeden raz

txt lub pdf) oraz nagranie mp3. Czekamy do 20 grudnia. Należy je dostarczyć pod adres Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu, pl. Kopernika 1, 45-040 Opole. Zwycięzca zostanie wyłoniony nie później niż do 16.01.2017 r. Nagroda główna i jedyna: 8 tys. zł brutto, do podziału w równych częściach dla twórcy/twórców zwycięskiej piosenki. Nagroda dodatkowa: profesjonalne nagranie piosenki w studiu nagrań Radia Opole oraz nagranie przez TVP 3 Opole teledysku do zwycięskiej pracy. Szczegóły dotyczące konkursu wraz z regulaminem dostępne są na stronie Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu: www.muzeumpiosenki.pl.

Wymyśl maskotkę

Drugi konkurs dotyczy projektu maskotki promującej 800-lecie lokacji Opola. Projekt powinien nawiązywać do misji obchodów dostępnej na stronie: www.opole800.pl. Na zgłoszenia czekamy do 15 listopada. Projekty na maskotkę mogą być wykonane w dowolnej technice (np. rysunek, grafika, szkic) z użyciem dowolnej ilości kolorów. Projekty wraz z kartą zgłoszeniową należy przekazać do Wydziału Promocji Urzędu Miasta Opola. W konkursie przyznana zostanie jedna nagroda główna oraz dwa wyróżnienia. 2000 zł otrzyma uczestnik konkursu, którego projekt otrzyma najwyższą punktację Komisji Konkursowej. Dwóch uczestników, których prace otrzymają kolejno najwyższą punktację zdobędzie wyróżnienia w wysokości 500 zł. Zwycięski projekt zostanie zrealizowany (w formie pluszowego kostiumu lub/i w formie pluszowej zabawki) oraz będzie wykorzystywany w celu promocji obchodów 800-lecia lokacji Opola.

słowo „Opole”. Konkurs jest przeznaczony dla solistów, kompozytorów, autorów tekstów i zespołów muzycznych – amatorów i profesjonalistów. Prace muszą być stworzone na potrzeby konkursu i mieć charakter premierowy (nie mogą być uprzednio publicznie wykonane ani zgłoszone do podobnych konkursów), muszą też być wykonane w języku polskim. Czas trwania piosenki nie może przekraczać 3 minut i 30 sekund. Zgłoszenie konkursowe powinno zawierać plik z tekstem utworu (format

Na zdjęciu Agata Duda-Gracz

Dwa opolskie teatry przygotowują wspólną premierę

Tego jeszcze nie grali!

W listopadzie repertuary „Lalek” i „Kochanowskiego” poszerzą się o nowy tytuł. „Śmierć przyjeżdża w środę” będzie pierwszą wspólną realizacją Opolskiego Teatru Lalki i Aktora oraz Teatru im. Jana Kochanowskiego.

Razem pod „batutą Agaty Dudy-Gracz

W spektaklu rozgrywanym na dwóch scenach w obydwu teatrach, wezmą udział aktorzy z OTLiA i TJK. Realizacji podjęła się Agata Duda-Gracz, reżyserka i scenografka teatralna; córka malarza Jerzego Dudy-Gracza. Autorka już od swojego debiutanckiego przedstawienia jasno zarysowała własną wizję teatru. Jego siłą jest dopracowany obraz, który intensywnie oddziałuje na widza i składa się z wielu warstw znaczeń. Kolejne premiery to inscenizacje inspirowane wielkimi utworami literackimi lub autorskie teksty napisane z myślą o konkretnych aktorach.

Co się dzieje w głowie... bibliotekarki

Autorskie przedstawienie Agaty Dudy – Gracz to nieco tajemnicza opowieść o tym, co dzieć się może w głowie... samotnej bibliotekarki. Jak zapowiadają twórcy, w gruncie rzeczy będzie to przedstawienie o każdym z nas. Przedstawienie grane będzie w przestrzeniach obu teatrów: początek będzie miał miejsce na Dużej Scenie Opolskiego Teatru Lalki i Aktora, dalsza część rozegrana zostanie na Dużej Scenie Teatru im. Kochanowskiego. Działaniom aktorów towarzy-

zyć będzie wykonywana na żywo muzyka, nad którą czuwa znany już opolskiej widowni choćby z tytułowej roli w przedstawieniu „Morrison/Śmiercisin”, Sambor Dudziński.

Debiut w Opolu

Będzie to pierwsze spotkanie opolskiej widowni z plastycznym, wyrafinowanym teatrem Agaty Dudy-Gracz. Reżyserka pracowała już na scenach m.in. Warszawy, Krakowa, Łodzi, Poznania, Wrocławia, reżyserowała, pisała i adaptowała teksty, zajmowała się scenografią. Jest wszechstronną artystką, która równolegle zajmuje się wieloma warstwami przedstawienia. Do opolskiej realizacji napisała tekst, zajmie się również reżyserią, scenografią i kostiumami.

Prapremiera 19 listopada

„Śmierć przyjeżdża w środę” to przedstawienie zaplanowane z myślą o dwóch opolskich teatrach publicznych. I jest to pierwsza w historii obydwu instytucji sytuacja, kiedy Teatry pracują wspólnie nad jedną premierą. Prapremiera spektaklu planowana jest na 19 listopada 2016. Spektakl adresowany jest do widzów dorosłych.

Tomasz Organek w Narodowym Centrum Polskiej Piosenki

Mam totalny komfort

5 listopada zapraszamy na koncert Tomasza Organek, jednej z największych osobowości polskiej sceny muzycznej ostatnich lat. Przed koncertem artysta zgodził się porozmawiać z nami.

- „**Nie przejmuję się trendami, bezkompromisowy pasuje do niego jak ulał**”. To o panu.

- Nie wiem czy jestem bezkompromisowy, raczej nie - nie wierzę, że ktokolwiek przytomny i odpowiedzialny jest. To może ładnie brzmi, ale jest nieprawdziwe. A trendami się rzeczywiście niespecjalnie przejmuję, bo to twór sztuczny, często wykreowany na potrzeby marketingowe pociągającymi za sobą gigantyczną sprzedaż w różnych gałęziach przemysłu, czy to muzycznego, odzieżowego lub jakiegokolwiek innego. Natomiast prawdą jest, że trendy przebijają się do podświadomości tak czy inaczej.

- **Dlaczego lubi pan opowiadać historie o ludziach doświadczonych przez los, raczej smutne? Dlatego, że są prawdziwsze, czy może tak pan doświadczał? A może tak właśnie łatwiej wyrażać uczucia?**

- Pewnie dlatego, że ciekawsze. Człowiek jest podglądaczem żądnym sensacji, a to co dramatyczne, jest zawsze ciekawsze. Wzbudza więcej emocji, a może i łączy w jakimś doświadczeniu. Być może takie swoiste katharsis.

- **Gdzieś przeczytałem, że uważa pan, że los nas łapie i za nas decyduje. Spotyka nas to, co musi. Trochę się z tym zgadzam, ale bardziej nie, bo przecież oznaczać by to miało, że możemy usiąść i czekać nie wiadomo na co... A pan też wcale nie usiadł i nie czekał tylko wziął sprawy w swoje ręce.**

- Tak, w jakiś procencie jestem fatalistą. Zawsze uważałem, że człowieka spotkają rzeczy, które go muszą spotkać raz wybrawszy pewną drogę. Codziennie podejmujemy dziesiątki decyzji dotyczących naszego życia, a każda z nich pociąga za sobą jakiś skutek. To jak taka pajęczyna - zależy którą nitkę wybierzemy, to do innego miejsca dojdziemy. Nasze życie jest sumą takich wyborów. A jeżeli chodzi o wybór mojej drogi życiowej, to on tylko potwierdza moje widzenie świata. Kupno gitary, śmierć ojca, wyjście z domu pociągnęło za sobą ciąg zdarzeń, który doprowadził w rezultacie do naszej tutaj rozmowy. Na początku nie widziałem przecież skutków moich decyzji. Mój ojciec muzyk umarł, a ja złapałem za gitarę w ramach

pewnej kompensacji tej straty. Zacząłem siłą rzeczy słuchać zespołów, które mi wskazał. Dziś jestem tu. Jest w tym jakiś fatalistyczny ciąg zdarzeń niezamierzonych, przyzna pan.

- Czuje się pan doceniony, że choć nie występował w mainstreamowym nurcie, to został kimś już bardzo znanym i cenionym i w środowisku i wśród fanów? „Głupi ja” ma około 5 mln wyświetleń na YouTube. Spodziewał się pan czegoś takiego?

- Tak, czuję, że jestem w miejscu, które sobie z góry upatrzyłem. Jestem trochę z boku, mam wolność, pracuję jak chcę, a jednocześnie zostałem zauważony. Dla mnie oznacza to totalny komfort.

- Jak pan myśli, co zdecydowało, że został pan jedną z twarzy prestiżowego „Męskie Granie”?

- Może dynamika, z jaką piąłem się w górę. Wystartowałem dwa lata temu w konkursie dla młodych zespołów Nowe Męskie Granie. Rok później już byłem częścią orkiestry pod batutą Andrzeja Smolika, a w tym roku jednym z liderów i szefem orkiestry MGO. To bardzo radykalny progres. Wiem, że organizatorzy widzieli we mnie, w naszym zespole, duży potencjał koncertowy. To miłe.

- Łatwo było kiedyś mówić „nie kalkuluję”, podaję się na talerzu”. A teraz, gdy jest pan baczniej i szerzej obserwowany nie włącza się lampka – „nie, tej granicy nie przekroczę” lub „no dobra, tego już mi nie wypada”...

- Jeżeli mi się taka włączy, to ją stłukę butem albo zmienię zajęcie. Jak bym zaczął kalkulować, to bym stał się kalkulatorem, a nie sumą, którą ten pokazuje. Wszystko podporządkowane jest wizji artystycznej. Inaczej to nie ma dla mnie sensu.

- Czy to prawda, że szybko się pan nudzi? Bo jeśli tak, to nie wiadomo czego za chwilę się po panu spodziewać? Może lirycznych tekstów o miłości okraszonych bajkowymi, kolorowymi teledyskami?

- Tak nudzę się i dlatego nowa płyta jest inna. A lirycznie o miłości to ja tam właśnie śpiewam! Nie chcę nagrywać tej samej płyty w kółko, bo się dobrze sprzedała. To prowadzi wyłącznie do marazmu.

- Ile dla pana znaczy słowo? Pytam, bo żyjemy w czasach, w których, mam takie wrażenie, wielu... papla dużo, niekoniecznie z sensem.

- Bardzo dużo. A z panem się całkowicie zgadzam - dookoła populistyczne, agresywne cyniczne albo durne ble ble, z którego nic nie wynika poza doraźnym interesikiem.

- Jak wygląda dzień Tomasza Organka artysty? Budzi się i zaczyna pracować, czy pracuje, gdy wpadnie mu coś do głowy?

- Ostatnio jest chaotyczny. Kładę się późno, wstaję wcześniej, mam dużo różnej pracy od kreatywnej do tej odtwórczej. Tak naprawdę to zależy od cyklu wydawniczego. Inaczej wygląda czas przed płytą, inaczej po. Pracuje gdy wpadnie mu coś do głowy, albo jeżeli zbliża się tak zwany deadline. Różnie bywa. Ważne, żeby z sensem.

- Każdy artysta ma jakieś wspomnienia z koncertowania w Opolu. A pan? Proszę o nich opowiedzieć.

- Wystąpiłem tam, wraz z moimi kolegami, z którymi gram obecnie w Organku w ramach zespołu Sofa w koncercie opolskich Premier. To było bardzo dawno temu, ale do dziś mam satysfakcję, że wystąpiłem na tych jakże historycznych deskach.

- Proszę po swojemu zaprosić 5 listopada do Narodowego Centrum Polskiej Piosenki.

- W imieniu swoim i całego zespołu, zapraszam na koncert prezentujący materiał z mojej nowej płyty pt. Czarna Madonna. Sam jestem bardzo ciekawy co się wydarzy, bo płyta jest świeża i dlatego koncerty ją promujące będą dla nas zaskakujące, na co bardzo liczę. Jeżeli chcą Państwo podpatrzeć nasze zdziwienie i to, co z nim zrobimy, to spotkajmy się w Narodowym Centrum Polskiej Piosenki w Opolu.

Mark Ford, czyli

KOCHAM OPOLE !

„Opole to piękne miasto” – słyszymy od przyjezdnych, gości, turystów i kontrahentów. Zwracają uwagę na cechy, które dla mieszkańców Opoli są zwyczajne i oczywiste. Warto czasami spojrzeć na nie pod innym kątem. Tym razem zrobiliśmy odstępstwo od dotychczasowej formuły wędrując aż do USA!

Mark Ford, urodzony w Virginii, od 18 lat mieszkający w Teksasie. Polska przypomina mu rodzinne strony. Od 8 lat jest prywatnie związany z Opolem. Zaś od 5 lat zawodowo jako dyrektor artystyczny klasycznej części festiwalu Drum Fest.

- Czym się zajmujesz na co dzień:

- Jestem profesorem na Uniwersytecie Północnego Teksasu (UNT). Koordynuję największy w USA wydział perkusji. Gram na marimbie. Komponuję utwory na ten i inne instrumenty, a także kompozycje na orkiestry. Więcej o mnie można znaleźć na markfordmusic.com

- Twoje hobby?

- Muzyka, podróże, poznawanie ludzi i świata oraz rolki i lody. Aktualnie moją największą pasją jest roczna córeczka Emilia.

- Skąd przyjechałeś do Opoli?

- Z USA, z Denton w stanie Teksas.

- Dlaczego wybrałeś nasze miasto?

- To miasto wybrało mnie, w Opolu czekało na mnie moje przeznaczenie i miłość od pierwszego wejrzenia. To tu 8 października 2008 roku poznałem przyszłą żonę, wtedy dziennikarkę Radia Opoli, Ewelinę Bernacką. A jak to się stało, że tu przyjechałem? Pamiętam jak Wojtek Lasek zapraszał mnie kilkakrotnie na Drum Fest i zawsze miałem konflikt, inne podróże do bardziej „egzotycznych” miejsc. W końcu Wojtek zapytał mnie, „czy kiedykolwiek przyjedziesz

do Opoli?” I wtedy pomyślałem: „albo teraz, albo nigdy”. Nie wiedziałem, że jestem w Polsce bardzo znany. A co ciekawsze, również pod polsko brzmiącym nazwiskiem, które nadano mi jeszcze w czasach żelaznej kurtyny. Nie można było wtedy w Polsce grać utworów amerykańskich kompozytorów. Aby zagrać mój utwór zmieniono moje imię na Marek Fordski. Historia napisała własny scenariusz. Stałem się Polakiem na długo zanim poznałem moją przyszłą żonę.

- Twoje ulubione miejsce w Opolu:

- Opole jest dla mnie sentymentalne i wiele miejsc kojarzy mi się z konkretnymi wydarzeniami, konkretnymi ludźmi. Zachwycony jestem opolskim rynkiem i tym, jak płynie tu życie w ciągu lata (a lato spędzam właśnie w Polsce, na Opolszczyźnie). Uwielbiam spacerować na wyspie z żoną. Kocham pierogi w *Zaułku Franciszkańskim*, naleśniki w *Grabówce*, sushi w *Kaiseki*, kawę w *Book a coffee* i herbatę w *Jasminum*. Piwo? Tak, Namysłów z przyjaciółmi w *Wintydź* :) Uwielbiam też golonkę w *Starce*! Lubię buty, wszystkie które obecnie posiadam zostały zakupione w Opolu.

- Najmilsze wspomnienie z Opoli:

- Myślę, że niezapomnianym przeżyciem jest światowa premiera mojego utworu *Stubernic Fantasy* z Opolską Filharmonią w 2012 roku. Każdy coroczny koncert z opolskimi muzykami jest wyjątkowy. Z roku na rok nasze inicjatywy są coraz bardziej rozpoznawalne. To dobrze, bo Opole z największym perkusyjnym festiwalem w Europie powinno być

takim centrum, w którym spotykają się wszyscy miłośnicy perkusji. Pracujemy nad tym! Nieoczekiwanym momentem było spotkanie Basi mieszkającej w Dallas w Super Pharmii na Krakowskiej. Świat jest wbrew pozorom bardzo mały. Miło wspominam również Sylwestra u Oli i Pawła :)

- Największe osiągnięcie zawodowe:

- Możliwość komponowania i grania na całym świecie. Jestem dumny, że moje utwory były i są grane na wszystkich kon-

tynentach, a studenci w wielu miejscach na naszym globie uczą się gry na marimbie z mojej książki.

- Mówię OPOLE, myślę...

- Dom, rodzina. i... pierogi! Kocham Opole!

- Twoje życzenia dla OPOLA:

- Happy 800 years! I kolejnych pełnych dobrej muzyki i różnorodnych wydarzeń kulturalnych.

Widok od strony ulicy Książąt Opolskich.

Budynek sądu, który nie przetrwał wojny...

Połowa legendy

Jedna z miejskich legend Opola dotyczy nieistniejącego budynku sądu, który stał na dzisiejszym placu 3 Maja. Do dziś wielu opolan jest święcie przekonanych, że łączyło go tajemne, podziemne przejście z położonym obok więzieniem. I co ciekawe, legenda ta jest w połowie prawdziwa.

Brunatna historia budynku

Zanim jednak wytłumaczymy dlaczego – kilka słów o samym budynku sądu, bo obiekt ten w historii miasta zapisał się niekoniecznie złotymi zgłoskami. Jeśli już, to brunatnymi. W czasie wojny oprócz zwykłych spraw ulokowano tutaj bardzo ponurą instytucję – 15 marca 1944 r. rozpoczął w Opolu działalność przeniesiony z powodu bombardowań z Essen sąd specjalny. Zajmował się osądzaniem cywilów, którzy na terenach okupowanych Holandii, Belgii i północnej Francji popełniali nawet najdrobniejsze przestępstwa

przeciwko wojskom okupacyjnym. Sąd zabrał się do tego z przerażającą skutecznością – w ciągu dwóch tygodni marca 1944 r. osądził aż 1059 osób. Była to praktyczna realizacja osławionego rozkazu „Nacht und Nebel” (pol. *Noc i Mgła*). A wszystko miało się dzieć w trybie tajnym i niezwykle uproszczonym.

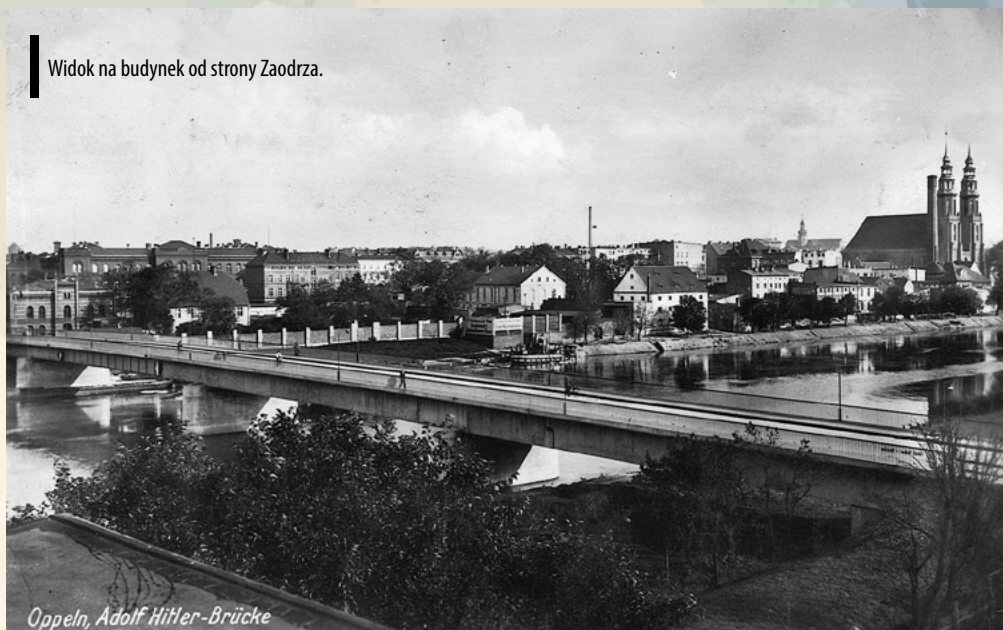
Pruski gmach spod polskiej ręki

Pruski Sąd Krajowy i Administracyjny (niem. Amts und Land Gericht) miał adres Nikolaistrasse

50. Okazały, trójskrzydłowy gmach, zbudowano w 1881 r. według projektu wybitnego polskiego architekta, Zygmunta Gorgolewskiego. Jego fasadę zdobiły charakterystyczne pruskie orły. Do dziś zachowały się nie tylko na licznych pocztówkach wizerunki budynku (choć fotografie bocznych skrzydeł są niezwykle rzadkie), ale także plany samego obiektu, wraz z przylegającym do niego aresztem śledczym (ten z kolei

na dwie odnogi dochodząc do obu bocznych skrzydeł sądu. I to jest ta prawdziwa połówka legendy – przejście rzeczywiście istniało. Drugą musimy zweryfikować negatywnie – było ono bowiem jak najbardziej na powierzchni (a nie schowane pod ziemią). Podwórze sądu i aresztu otaczał ten sam mur – odległości od obu budynków to 20 metrów – kopanie przejścia w wapiennej skale nie miało zatem żadnego sensu.

Widok na budynek od strony Zaodrza.

miał adres Gerichtstrasse 4). To właśnie dzięki wspomnianym planom, przechowywanym w berlińskim Muzeum Architektury, możemy zweryfikować jedną z miejskich legend.

▼ Było tajemne przejście

Plany i przekroje obu obiektów mówią jasno – areszt był połączony przejściem z sądem. I można nawet powiedzieć, że było one „tajemne”, bo postronni nie widzieli, jak w obie strony pod strażą wędrują podejrzani i skazani. Po przekroczeniu murów aresztu przejście rozdzielało się

Historia budynku sądu dobiegła końca 18 grudnia 1944 r. Amerykańskie bomby poważnie go uszkodziły, bo chociaż lotnicy celowali w pobliskie mosty, to jednak żaden z pocisków ich nie trafił.

PS. W Opolu był jeszcze drugi taki budynek – tzw. stary sąd, znajdował się na ulicy Krakowskiej. I także nie przetrwał wojny.

Opolska Fundacja Filmowa

Krzysztof Stecki

Wiesław Duda

Fot. Ze zbiorów **Tomasza Musiała**

Porządek musi być

W naszym cyklu materiałów dotyczących powiększenia Opola tym razem temat gospodarowania odpadami komunalnymi. O sprawy z tym związane zapyaliśmy naczelnik Wydziału Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Opola, Agnieszkę Maślak.

- Nowi mieszkańcy Opola pytają, co się zmieni w zakresie odpadów komunalnych?

- Przede wszystkim sposób naliczania opłaty. Dla zabudowy zamieszkałej naliczana będzie od liczby osób zamieszkujących nieruchomość. Zmieniają się również zasady selektywnego zbierania odpadów. Zgodnie z prawem miejscowym gminy Opole, nieruchomości niezamieszkałe również objęte są systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

- A opłaty komunalne wzrosną? Jakie stawki będą obowiązywać?

- Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Opola wynoszą: 13 zł na osobę w przypadku segregacji odpadów komunalnych oraz 20 zł, gdy nie prowadzimy segregacji.

- Jakież zniżki?

- Z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zwolnieni będą właściciele nieruchomości, w których zamieszkują rodziny wielodzietne. Zwolnienie dotyczy 30% kwoty opłaty należnej od każdej rodziny wielodzietnej zamieszkującej w tej nieruchomości.

- Nie unikniemy składania nowych deklaracji śmieciowych?

- W związku ze zmianą organu właściwego do poboru opłaty za gospodarowanie odpadami

komunalnymi trzeba złożyć deklarację, dotyczącą ilości osób zamieszkujących nieruchomość. Opłatę w Opolu wnosi się z góry w terminie do 10. dnia miesiąca za dany miesiąc. Do złożenia deklaracji będą zobowiązani właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, np. prowadzący działalność gospodarczą. Powinni oni rozwiązać dotychczasowe umowy na odbiór odpadów komunalnych.

- Trzeba to zrobić osobiście?

- Można osobiście w Urzędzie Miasta Opola, ale także przesłać pocztą pod adres: Urząd Miasta Opola, 45-015 Opole, Rynek-Ratusz lub za pośrednictwem platformy e-Uслуг Publicznych lub Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej portalu EPUAP.GOV.PL

- Jak będzie praktycznie wyglądała segregacja odpadów?

- Pojemnik żółty lub czarny z żółtą klapą – z przeznaczeniem na papier, tekturę, tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe. Zielony lub czarny z zieloną klapą – na szkło opakowaniowe. Brązowy z ożebrowaniem, otworami wentylacyjnymi i miejscem na odcieki – na odpady komunalne ulegające biodegradacji oraz odpady zielone.

- Koniec z workami do segregacji odpadów?

- Tak, zgodnie z prawem miejscowym na terenie Opola obowiązuje system pojemnikowy.

- W jaki sposób będzie realizowane wyposażanie nieruchomości w pojemniki?

- Gmina wyposaża nieruchomości w pojemniki w ramach uiszczonej opłaty za gospodarowanie odpadami. Będą dostarczane na podstawie złożonej przez właściciela nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami oraz złożonych druków zapotrzebowania pojemników.

- Zapłacimy za pojemniki?

- Koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki na odpady są zawarte w opłacie za gospodarowanie odpadami.

- Trzeba wypełniać dokumenty związane z zapotrzebowaniem na pojemniki?

- Nie jest to obowiązkowe, ale złożenie takiego dokumentu wraz z deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozwoli znacząco skrócić czas dostarczenia pojemników, dlatego zachęcamy do ich składania.

- A harmonogramy odbioru odpadów? Mieszkańcy dostaną je do domu?

- W zabudowie jednorodzinnej i kilkurodzinnej harmonogramy odbioru odpadów komunalnych będą dostarczane do skrzynek pocztowych.

- Mam nadmiar selektywnie zebranych odpadów, które nie mieszczą się w pojemniku? Co z tym fantem?

- Mieszkaniec jest zobowiązany do dostarczenia nadmiaru posegregowanych odpadów do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanych w Opolu przy ul. Podmiejskiej 69 oraz przy ul. 10 Sudeckiej Dywizji Zmechanizowanej 4.

- Ile za to zapłacę?

- Odpady posegregowane i dostarczone do punktów PSZOK od mieszkańców Opola odbierane są bezpłatnie.

- A co zrobić z elektroodpadami?

- Oddać do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, a drobne elektroodpady (zużyte płyty CD, baterie, żarówki, tonery, telefony komórkowe i ładowarki) dodatkowo można oddać do Miejskiego Punktu Elektroodpadów w Opolu, przy Pl. Kopernika 16 (CH Solaris). Jest możliwość odbioru z domu na

telefon dużego sprzętu RTV/AGD (bezpłatnie, przez wskazaną firmę, po telefonicznym uzgodnieniu terminu - Infolinia ogólnopolska nr 22 22 333 00 czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 17:00 oraz w soboty od 9:00 -13:00 lub tel. 509 856 509 w dni powszednie w godzinach 10:00-16:00). Elektroodpady można także oddawać do punktów mobilnych w mieście (raz w tygodniu będą w każdej dzielnicy).

- Co mogę zrobić ze zużyтыми i przeterminowanymi lekarskimi oraz opakowaniami po nich?

- Można je oddać bezpłatnie do ponad 50 aptek w mieście. Wszystkie kolejne chętne apteki mogą być nieodpłatnie wyposażone w pojemniki do zbiórki takich odpadów. Ponadto można je oddać do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych lub zbiorek mobilnych.

- Gdzie można będzie wyrzucać popiół?

- Zimny popiół należy wrzucić do pojemnika czarnego lub dostarczyć do PSZOK.

- Muszę zamawiać pojemniki na bioodpady?

- Właściciel nieruchomości zamieszkałej nie ma obowiązku posiadania pojemnika na odpady ulegające biodegradacji

w sytuacji, gdy na nieruchomości posiada kompostownik.

- Co mogę zrobić z liśćmi i trawą z mojej nieruchomości?

- Najlepiej zagospodarować na własnej nieruchomości przetwarzając na kompost w przydomowym kompostowniku. Można też gromadzić je w pojemniku brązowym, gdy ilość odpadów zgromadzonych w pojemniku przed ich odbiorem to umożliwia. Można także oddać do PSZOK.

- Gdzie mogę zgłosić brak pojemnika lub brak odbioru odpadów komunalnych?

- Te i wszelkie inne nieprawidłowości należy zgłaszać w Dziale Gospodarki Odpadami pod nr tel. 77/4413-237 lub w Urzędzie Miasta Opola pod nr tel. 77/4511-890.

- Gdzie mogę uzyskać informację nt. gospodarki odpadami komunalnymi?

- Informacje nt. gospodarowania odpadami komunalnymi można uzyskać w **Urzędzie Miasta Opola** pod nr tel. 77/4511-846.

Więcej informacji na stronie www.opolenowe.pl

Gdzie odciągnąć dzieci od komputerów w Opolu

Silne, sprawne, zwinne

W czasach, gdy coraz częściej kontaktujemy się z drugim człowiekiem przez ekran monitora, warto od najmłodszych lat zapewnić dzieciom rzeczywiste kontakty z grupą rówieśników. Najlepszą zachętą do tego są spotkania połączone z odkrywaniem nowych umiejętności, rozwojem pasji, zajęcia pełne zabawy. A tych w Opolu jest sporo.

Na fali

Prekursorem aktywności sportowej dla niemowlaków w Opolu była Szkoła Pływania Krystyny Komendy (szkolaplywania.pl). Wkrótce jej pierwsi kursanci będą pełnoletni. Na tych zajęciach niemowlaki oswajają się z wodą, a rodzice... śpiewają. - Zwykle na początku kursu, szczególnie tatusiowie, zaczynają z „gulem” w gardle, na końcu zaś śpiewają pełną piersią - wspomina Krystyna Komenda. Gdy mamy nieco starsze dzieci (albo śpiew wolimy zostawić lepszym od siebie), pływania nauczą nas na zajęciach szkół pływania SharkSwim (www.sharkswim.com.pl), Retman (www.kursyplywania.opole.pl), Skrętek (www.skretek.pl) czy Barabasz (www.basenopole.pl).

- Żłoty medal za cierpliwość, poczucie humoru i umiejętności pedagogiczne - tak o ostatniej mówi pani Edyta, jedna z klientek.

Na trawie...

Dla dzieci, dla których większym idolem niż goszcząca niedawno w Opolu Otylia Jędrzejczak jest Robert Lewandowski, również mamy propozycję. Football Academy (www.footballacademy.pl) to sieć, która zapoczątkowana została w naszym mieście, a która rozwija się dbając tak o umiejętności, jak i sportowego ducha. Zarówno do FA, jak i do szkółki najbardziej znanego opolskiego klubu, czyli

Akademii Odry Opole (www.oksodraopole.pl) przyjmowane są dzieci od 4 roku życia do - odpowiednio - 12 lub 11 lat. W tej drugiej nabór jest całoroczny. Z kolei UKS Rodło Opole (www.rodloopole.pl) proponuje trzy bezpłatne zajęcia na start, aby poznać specyfikę treningów. Całkowicie bezpłatne są piłkarskie korepetycje w prowadzonej przez PZPN Akademii Młodych Orłów (www.lacznaspilka.pl/akademia-mlodych-orlow.html), która kształci w systemie 16 zawodników - 2 trenerów. Piłkarskie młode talenty (w wieku 6-11 lat) wyłonione są poprzez testy. - Łączymy zawodników z różnych klubów, kształcimy także tych, których nie stać na opłaty w innych szkołkach piłkarskich. Najbardziej cieszy nas, gdy nasi podopieczni po skończonym treningu już dopytują o następny - mówi trener Tomasz Bardjan, serdecznie zapraszając na Orlik, gdzie odbywają się treningi AMO.

...albo hali

W jeszcze mniejszych grupach - maksymalnie czteroosobowych - ćwiczą futboliści w Akademii Sportowego Rozwoju (www.akademiasportowegorozwoju.pl). Jej twórcy **Dominik Franek i Grzegorz Zmuda** zachęcają jednak nie tylko do piłkarskiej aktywności. W ramach zajęć w Akademii Przedszkolaka Tygrysek w wielu punktach Opola przybliżają sportowe umiejętności z różnych dyscyplin po prostu bawiąc się z dziećmi. Taka forma nie dziwi, skoro - jak mówi Dominik Franek - „uczestnikami naszych zajęć są nawet dwuipółletnie maluchy”.

Na treningi sztuk walki (pierwsze zajęcia bezpłatne) zapraszane są maluchy pięcioletnie, ale i tu sporo jest zabawy. Anna Żołud z Klubu Przyjaciół Aikido (aikido-opole.com) dodaje, że „później powoli proporcje się zmieniają”. Również Mateusz Chwaliński z Opolskiej Akademii Capoeira (capoeiraopole.pl) podkreśla, że pierwsze treningi skupione są na pobudzeniu i rozwinięciu sprawności motorycznej. - Dzięki

temu adepci tej sztuki mają doskonałą bazę do ćwiczenia różnych dyscyplin. Capoeira jest świetnym pierwszym wyborem dla dzieci. I rodziców również - bo u nas to bardzo żyta grupa - zachwala.

Razem...

Właśnie do tych, którzy nie chcą być tylko kibicami swoich pociech, z propozycją zajęć wychodzi Formini Fitness Klub (formini.pl). I to już do rodziców niemowląt półrocznych. Mama-Fit, Masaż Niemowląt czy Formini Fitness to zajęcia stymulujące rozwój bobasów, ale jednocześnie połączone z aktywnością mamy czy taty. Starsze pociechy mogą tam kształcić umiejętności taneczne (balet, taniec kreatywny), poszaleć na zumbie albo zrelaksować się na zajęciach jogi. Już z miesięcznymi niemowlakami (choć i starsze dzieci znajdują odpowiednio dopasowane zajęcia) na jogę zaprasza również Szkoła Jogi Kazimiery Prusko (joga.opole.pl).

...i osobno

Gdy jednak rodzice marzą o chwili dla siebie, mogą skorzystać z Centrum Artystycznego Rytm i Zabawa (www.rytmika.eu). Jest to sala zabaw - labirynt z przeszkodami. - Lubię tu przychodzić, bo nie muszę nerwowo spoglądać na zegarek i wyciągać mego Kacpra, gdy bawi się w najlepsze - poleca pani Beata Wieczorek, gdyż w tej placówce faktycznie płaci się „za wejście”, a nie czas zabawy. Również tutaj możemy skorzystać z cyklicznych zajęć typu taniec, rytmika, teatr, zajęcia plastyczne, ale także szachy czy lekcji j. angielskiego.

Po solidnej dawce ruchu warto bowiem zainteresować nasze dzieci zajęciami artystycznymi, językowymi, kulinarnymi. O tych przeczytacie Państwo w kolejnym wydaniu „Opole i kropka”.

Stowarzyszenie Mamy z Opola

A portrait of Pamela Zagajewski, a woman with dark hair and bangs, smiling and resting her chin on her hand. She is wearing a black and white top. The background is a studio setting with warm, glowing lights.

Fot. Katarzyna Godlewska

Muzeum Polskiej Piosenki czyli historia jednego przeboju

Pamelo żegnaj – Tercet Egzotyczny

„Muzeum Polskiej Piosenki czyli historia jednego przeboju” to cykl programów telewizyjnych emitowanych od trzech sezonów przez TVP Rozrywka. Koproducentem programu jest Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu. Premierowe czwartej serii w każdą sobotę i niedzielę o godz. 15.05 w TVP Rozrywka. Odcinek poświęcony piosence „Pamelo żegnaj” – 27 listopada.

Klasyka wesel i prywatek

Grzegorz Skawiński (wokalista): „Ukochana to jest nasz ostatni wieczór, odejdziemy zanim błysnie błądź świt...”. Myślałem w tamtych czasach, że oni tego nie śpiewali na poważnie, ale chyba się myliłem.

Marek Piekarczyk (wokalista): Ach, co to był za przebój!

Marek Sierocki (dziennikarz muzyczny): Klasyka polskich wesel i prywatek.

Jerzy Sosnowski (dziennikarz): Zdanie „Już tylu chłopców odeszło z naszego puebla” powinien wciągnąć prof. Bralczyk do swojej książki pt. „500 najśłynniejszych zdań polskich”.

Krzysztof Jaślar (reżyser, satyryk): Tercet Egzotyczny powstał w roku 1963 we Wrocławiu, a ich udział w radiowym „Podwieczorku przy mikrofonie” przyniósł im olbrzymią popularność. Najpierw w Polsce, a potem w Europie oraz ośrodkach polonijnych Stanów Zjednoczonych i Kanady, gdzie z powodzeniem koncertowali.

Słodko i nostalgicznie

Grzegorz Brzozowicz (dziennikarz): Tercet wykonywał muzykę iberyjską, pochodzącą z Ameryki Łacińskiej, ale właśnie nie południową, nie bossanowę, a w rytmach meksykańskich. Do tego przeurocze teksty piosenek z „Pamelo żegnaj” na czele. Człowiek jednocześnie się wzrusza i z tego śmieje.

Małgorzata Halber (dziennikarka): Izabela Skrybant to moja wielka idolka. Jedna z najwspanialszych kobiet, które można w Polsce oglądać. A ten utwór to wielki artystyczny barok. Jeśli odrzucimy te wszystkie cekiny, piosenka wciąż działa i wprowadza nas w stan słodkiej nostalgii.

Agata Passent (dziennikarka): Pamiętam, że zespół wprowadził duże, meksykańskie kapelusze przypominające sombrero i był... nadelegancki.

Krzysztof Szewczyk (dziennikarz muzyczny):

Iza Skrybant jest naprawdę profesjonalistką, ma wielki szacunek dla publiczności. Prowadzi specjalny kalendarz. Zapisuje, w którym miasteczku, w jakim terminie i w jakim stroju wystąpiła. Tylko po to, by nigdy drugi raz przed publicznością nie pokazać się w tej samej sukience.

Jacek Fedorowicz (dziennikarz, satyryk): Tercet Egzotyczny był niesłychanie interesującym zjawiskiem. Był tym, za czym tęskniła publiczność, a czego władza nie dawała.

Upiorny kicz i... perły!

Jerzy Stuhr (aktor): To było moje pokolenie obdarzone tęsknotą za innym światem, którego nie mogliśmy dostąpić przez żelazną kurtynę.

Jerzy Sosnowski: To jest kicz, to jest upiorne..

Grzegorz Brzozowicz: Ale wśród tych kiczowatych piosenek są też perły, bowiem kicz jest czymś najbliższym człowiekowi. To jest ciepło, kolorowe i każdy to lubi.

Izabela Skrybant – Dziewiątkowska: Pojechaliśmy do Stanów Zjednoczonych i tam spotkaliśmy się z niebywałą reakcją publiczności. Rodacy, spragnieni kontaktu z Polską, nie mogący przyjechać do kraju, nie pozwalali nam zejść ze sceny. New York Times porównywał nas z największymi kubańskimi zespołami. Pisano, że znakomicie śpiewamy i wyglądamy. **Jerzy Stuhr**: Gdy przystępowałem do realizacji filmu „Obywatel” i chciałem jak najkrócej zawrzeć w nim wspomnienie tamtych lat, pewnej ówczesnej estetyki, to natychmiast pomyślałem o tym utworze. Kolejne moje marzenie wokalne zostało zaspokojone, bo wspólnie zaśpiewaliśmy mały fragment.

Izabela Skrybant – Dziewiątkowska: Ten utwór przynosił mi szczęście. Z całego serca był dla mnie napisany, skomponowany i mnie poświęcony. Koncertujemy od 53 lat, zawsze z „Pamelo żegnaj”.

Pamelo żegnaj – Tercet Egzotyczny
Autor słów: Mirosław Łebkowski
Kompozytor: Zbigniew Dziewiątkowski

POLECAMY - KSIĄŻKA, PŁYTA, KOMIKS, FILM, GRA PLANSZOWA

Szukasz ciekawej książki, płyty, komiksu, filmu, a może gry planszowej? Nie ma sprawy. Ta strona służy właśnie temu, aby naszym Czytelnikom podpowiadać najciekawsze tytuły. Każda z publikowanych przez nas pozycji dostępna jest w MBP (www.mbp.opole.pl).

KSIAŻKA

Tytuł: Herta Müller – *Moja ojczyma była pestką jabłka*

Autor: Angelika Klammer

Herta Müller jest pisarką wewnętrznego przymusu. Pisze by znaleźć dla siebie jakieś oparcie, by stworzyć sobie przestrzeń ze słów, w której poczuje się jakoś tam zadowolona. Literatura jest dla niej formą oporu przeciwko opresji totalitaryzmów i wewnętrznych demonów. Pisarstwo autorki „Nizin” jest głęboko przejmujące, surowe, a zarazem niezwykle poetyckie. Język jest nośny i celny, trafia w punkt, w sedno. Jest w stanie przepracować traumy, ośwoić kolejnymi zdaniem wewnętrzną dygot i lęki. Błyskotliwe, świetne rozmowy!

KSIAŻKA

Tytuł: *Wiersze zebrane*

Autor: Julian Kornhauser

Poetycki świat autora „Origami” cechuje się oryginalnością i osobnością. Poeta podejmował różne języki, by mówić o sprawach społecznie istotnych, często poruszał kwestie niewygodne, przemilczane, zepchnięte na margines. Przyglądał się życiu politycznemu czasów swojej młodości z nieprzemijającym dystansem i krytycznym zacięciem. Tropił fałsz i obłudę w języku, o którego czystość się upominał. Bycie poetą rozumiał jako powołanie do wyrażania prawdy i świadectwa o rzeczywistości bez ogródek i niepotrzebnych przesłon. Bycie poetą rozumie jako sekundowanie prawdzie.

PŁYTA

Tytuł: F.E.A.R.

Autor: Marillion

Osiemnasty studyjny album brytyjskiej formacji jest z pewnością najlepszym krążkiem zespołu od 2004 roku i płyty „Marbles”. Znajdziemy tu wszystko za co cenimy Steve’a Hogharta z kolegami: plastyczne, pejzażowe wokalizy, epickie, pełne detali rozwijające się muzyczne koncepty, pasaż melancholijnej gitary i dojmujący dźwięk budującego dramaturgię i tło, fortepianu. Muzyka, która najlepiej dzisiaj anonsuje artystyczne oblicze rocka. Kompozycje są w większości długie i rozwijają się niespiesznie.

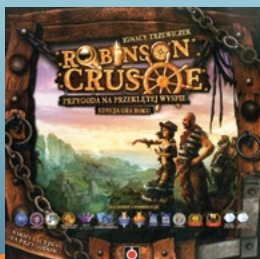

FILM

Tytuł: *Ostatnia rodzina*

Reżyseria: Jan. P. Matuszyński

Produkcja: Polska, dramat biograficzny
Rodzina Beksieńskich to galeria zupełnie osobnych i odrębnych postaci, które jakoś próbowały ułożyć się z życiem i uczynić je bardziej znosnym. Natręctwa i nieumiejętność przyzwyczajania się do zwyczajnego rytmu rzeczywistości przytłaczają ojca i syna. Nad wszystkim czuwa matka, nadająca szarej rzeczywistości jakiś rytm i ciepło. Film Matuszyńskiego to przejmujące, kameralne kino, które próbuje opowiedzieć dramat wpisany w życie ludzi, dla których egzystencja w jakimś sensie była wyrokiem, a niespokojna wyobraźnia w świecie sztuki znajdowała chwile ukojenia od neuroz i demonów, którymi naszpikowana była dla Beksieńskich codzienność.

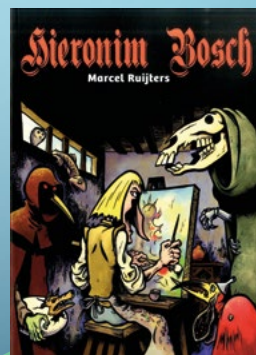

GRA PLANSZOWA

Tytuł: *Robinson Crusoe:*

Przygoda na przeklętej wyspie

Gra kooperacyjna, która potrafi ożywić w graczach emocje z lektury powieści Juliusza Verne’a czy Daniela Defoe. Wcielając się w rolę jednego z czterech rozbitek: kucharza, stolarza, odkrywcy lub żołnierza rozpoczynamy walkę o przetrwanie na przeklętej wyspie. Gra od 2014 roku sprzedawana w cyklu : „Gra roku”. Obowiązkowy tytuł dla fanów gier kooperacyjnych.

KOMIKS

Tytuł: *Hieronim Bosch*

Autor: Marcel Ruijters

Hieronim Bosch jest jednym z najlepiej rozpoznawalnych niderlandzkich malarzy. Wobec jego prac nie można przejść obojętnie. Przez wieki jego twórczość przerażała i inspirowała pokolenia. Komiks Marcela Ruijtersa jest oddaniem hołdu genialnemu twórcy. Kolejne strony powieści odkrywają przed nami mroczny, a zarazem fascynujący świat z przełomu gotyku i renesansu. Gradka nie tylko dla wielbicieli historii malarstwa, a każdego kto lubi odkrywać no nowo ikony europejskiej kultury.

02.11 (środa)

Spektakl „Szewczyk Dratewka”
godz. 10:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Dziady”
godz. 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 25 zł ulgowy/ 35 zł normalny

Projekcja filmu „Kwiat wiśni i czerwona fasola”
godz. 18:00 i 20:30
Miejsce: Kino Studio MDK
Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1
Wstęp: 8 zł

Koncert charytatywny: Lao Che
godz. 20:00
Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A
Wstęp: 35 zł

03.11 (czwartek)

Spektakl „Szewczyk Dratewka”
godz. 10:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Dziady”
godz. 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 25 zł ulgowy/ 35 zł normalny

„Muzyka w Klubowym Fotelu”: Stanisław Moniuszko „Halka”
godz. 16:30
Miejsce: Biblioteka Muzyczna (WBP)
Adres: Rynek 1, **Wstęp wolny**

Warsztaty „WIANKI – kartonowe dekoracje”
(dzieci 4-5 lat)
godz. 16:30 – 17:30
Miejsce: Pracownia ŻYWIOŁY
Adres: ul. Budowlanych 6
Wstęp: 20 zł (obowiązują zapisy)

Wykład dr Wojciecha Dominiaka „Prymas
Stefan Wyszyński – więzień Prudnika
(6 X 1954 – 29 X 1955)”
godz. 17:00
Miejsce: Czytelnia (WBP)
Adres: ul. Piastowska 18
Wstęp wolny

Projekcja filmu „Ojciec” (z cyklu Kultura Dostępna)
godz. 18:00
Miejsce: Kino Helios
Adres: Plac Kopernika 17
Wstęp: 10 zł

Projekcja filmu „Zagubieni” (z cyklu Kino
Konesera)
Miejsce: Kino Helios
Adres: Plac Kopernika 17
Wstęp: 19 zł (ulgowy) / 21 zł (normalny)

CERAMICZNE – Warsztaty dla dorosłych
i młodzieży
godz. 18:00 – 20:00
Miejsce: Pracownia ŻYWIOŁY
Adres: ul. Budowlanych 6
Wstęp: 38 zł (obowiązują zapisy)

04.11 (piątek)

Poranek literacki dla Seniorów
godz. 10:15
Miejsce: Dom Dziennego Pobytu MALINKA
Adres: ul. Piotrkowska 2
Wstęp wolny

Spektakl „Mayday”
godz. 11:00 i 19:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Projekcja filmu „Ja, Daniel Blake”
godz. 19:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

Koncert symfoniczny finalizujący kolejny etap
warsztatów artystyczno-ekologicznych
godz. 19:00
Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24, **Wstęp wolny**

Koncert: Koniec Świata
godz. 20:00
Miejsce: NCPP w Opolu

Adres: ul. Piastowska 14A
Wstęp: 25 zł (przedsprzedaż) / 35 zł
(w dniu koncertu)

05.11 (sobota)

Warsztaty „Z RĘKI DO RĘKI – gliniane pojemniki”
(dzieci 6-12 lat)
godz. 11:00
Miejsce: Pracownia ŻYWIOŁY
Adres: ul. Budowlanych 6
Wstęp: 34 zł (obowiązują zapisy)

3 Targi Kids & Fun Expo
godz. 11:00 – 18:00
Miejsce: Centrum Wystawienniczo – Kongresowe
Adres: ul. Wrocławska 158
Wstęp: 5 zł (normalny) / 1 zł (ulgowy) / dzieci do
lat 3 (wstęp wolny)

Spektakl „Idziemy po skarb”
godz. 11:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

CZYTANIE – DZIAŁANIE / TEATR. Poczuj to!
godz. 12:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego
Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp wolny

Warsztaty dla dorosłych „Transatlantyk”
godz. 12:00
Miejsce: Galeria Sztuki Współczesnej
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 10 zł

Mecz OKS ODRA OPOLE - RAKÓW CZĘSTOCHOWA
godz. 13:00
Miejsce: Stadion Miejski
Adres: ul. Oleska 51
Wstęp: 5 zł ulgowy / 15 zł normalny

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 16:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Projekcja filmu „Ja, Daniel Blake”
godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

X Zaduski Muzyczne „Nic nie może wiecz-
nie trwać”
godz. 18:00

Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24, Wstęp: 20 zł

Spektakl „Mayday”
godz. 18:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Koncert: Organek
godz. 20:00
Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A
Wstęp: 45 zł (przedsprzedaż) / 55 zł
(w dniu koncertu)

06.11 (niedziela)

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

3 Targi Kids & Fun Expo
godz. 11:00 – 17:00
Miejsce: Centrum Wystawienniczo – Kongresowe
Adres: ul. Wrocławska 158
Wstęp: 5 zł (normalny) / 1 zł (ulgowy) / dzieci do
lat 3 (wstęp wolny)

Koncert rodzinny nr 1
godz. 11:00
Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24, Wstęp: 15 zł

Spektakl „Idziemy po skarb”
godz. 11:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Mayday”
godz. 18:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

X Zaduski Jazzowe
godz. 18:00
Miejsce: Filharmonia Opolska im.
Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24, Wstęp: 45 zł

Projekcja filmu „Ja, Daniel Blake”
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

07.11 (poniedziałek)

Projekcja filmu „Geniusz” (z cyklu Kino Konesera)
Miejsce: Kino Helios
Adres: Plac Kopernika 17
Wstęp: 19 zł (ulgowy) / 21 zł (normalny)

SCENO – PISANIA / TEATR. Poczuć to!
godz. 16:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego
Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp wolny

14. Opolska Jesień Literacka: Inauguracja 14.
Opolskiej Jesieni Literackiej z udziałem
Prezydenta Miasta Opola
godz. 17:00
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna
Adres: ul. Minorytów 4
Wstęp wolny

Mecz OKS ODRA OPOLE - LZS GKS POMIAR
TARNÓW-PRZYWORY (drużyna młodzików)
godz. 18:00
Miejsce: Centrum Sportu
Adres: ul. Wandy Rutkiewicz 10
Wstęp wolny

Wykład z historii sztuki autorstwa
Barbary Jaskólskiej
godz. 18:00
Miejsce: Galeria Sztuki Współczesnej
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp wolny

Projekcja filmu „Ja, Daniel Blake”
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

08.11 (wtorek)

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Idziemy po skarb”
godz. 09:00 i 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

14. Opolska Jesień Literacka: otwarcie wystawy
„Archiwum literackie Juliana Kornhausera”
godz. 17:00
Miejsce: Galeria MBP ZAMOSTEK
Adres: ul. Minorytów 4
Wstęp wolny

14. Opolska Jesień Literacka: Niezmienna zmien-
ność. Świat według Juliana Kornhausera – pro-
jekcja filmu Barbary Netz
godz. 17:30
Miejsce: Sala Konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4, **Wstęp wolny**

Otwarte spotkania cyrkowe
godz. 18:30 – 20:30
Miejsce: Studenckie Centrum Kultury
Adres: ul. Katowicka 95 (sala 13)
Wstęp wolny

Czas Podróżników: „I taki świat jest piękny”.
Spotkanie z Ireną Kubarą-Koostra
godz. 19:00
Miejsce: Klub Artysty
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp wolny

Projekcja filmu „Ja, Daniel Blake”
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45,
Wstęp: 10 zł

Spektakl improwizowany „Tymczasem”
godz. 20:00
Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A
Wstęp: 10 zł w przedsprzedaży/15 zł w dniu
występu

Improwizacje kabaretowe: To mało powiedziane
godz. 20:00

Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A
Wstęp: 10 zł (przedsprzedaż)/15 zł (w dniu koncertu)

09.11 (środa)

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 09:00 i 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Idziemy po skarb”
godz. 09:00 i 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

13. Dni Kultury Niemieckiej. Warsztaty literacko-językowe „Moja pierwsza podróż do Berlina”
godz. 10:00
Miejsce: Biblioteka Austriacka (WBP)
Adres: pl. Piłsudskiego 5
Wstęp wolny

Spotkanie Koła Opolskich Genealogów
godz. 17:00
Miejsce: Sala spotkań, Pałacyk (WBP)
Adres: ul. Piastowska 20
Wstęp wolny

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie z Jerzym Illgiem „Sztuka rozmowy”
godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4
Wstęp wolny

Projekcje filmu „Zjednoczone Stany Miłości”
godz. 18:00 i 20:30
Miejsce: Kino Studio MDK
Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1
Wstęp: 8 zł

Projekcja filmu „Ja, Daniel Blake”
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

10.11 (czwartek)

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Idziemy po skarb”
godz. 09:00 i 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

13. Dni Kultury Niemieckiej. Wykład „St. Martin w Niemczech”
godz. 10:00
Miejsce: Biblioteka Austriacka (WBP)
Adres: pl. Piłsudskiego 5
Wstęp wolny

Projekcja filmu „Królestwo” (z cyklu Kino Konesera)
Miejsce: Kino Helios
Adres: Plac Kopernika 17
Wstęp: 19 zł (ulgowy) / 21 zł (normalny)

Warsztaty „RĘKA – ceramiczne pojemniki” (dzieci 4-5 lat)
godz. 16:30 – 17:30
Miejsce: Pracownia ŻYWIOŁY
Adres: ul. Budowlanych 6
Wstęp: 22 zł (obowiązują zapisy)

Muzyka w Galerii, czyli galeria muzyki
godz. 17:00
Miejsce: Galeria WuBePe (WBP)
Adres: ul. Piastowska 20
Wstęp wolny

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie z Remigiuszem Mrozem „Behawiorysta”
godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4
Wstęp wolny

Projekcja filmu „Pitbull. Nowe porządki” (z cyklu Kultura Dostępna)
godz. 18:00
Miejsce: Kino Helios
Adres: Plac Kopernika 17
Wstęp: 10 zł

Spektakl „Kłamstwo”
godz. 19:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Koncert: SZULERZY
godz. 20:00
Miejsce: Dworek Artystyczny
Adres: ul. Studzienna 1, Wstęp: 20 zł

Projekcja filmu „Ja, Daniel Blake”
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

11.11 (piątek)

Warsztaty rodzinne z okazji obchodów Święta Niepodległości
godz. 15:00
Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A, **Wstęp wolny**

Koncert z okazji obchodów Święta Niepodległości: Habakuk „A Ty siej, piosenki Jacka Kaczmarskiego”
godz. 17:00
Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A

Wstęp wolny

Projekcja filmu „Zagubieni”
godz. 19:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

12.11 (sobota)

Mecz OKS ODRA OPOLE - LZS SWORNICA CZAR-NOWĄSY (drużyna juniorów)
godz. 10:00
Miejsce: Centrum Sportu
Adres: ul. Wandy Rutkiewicz 10, **Wstęp wolny**

Warsztaty „PLAMY, LINIE I ... – mały artysta” (dzieci 6-12 lat)
godz. 11:00 – 13:00
Miejsce: Pracownia ŻYWIOŁY
Adres: ul. Budowlanych 6
Wstęp: 30 zł (obowiązują zapisy)

Spektakl „Idziemy po skarb”
godz. 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Umarli pozostają młodzi”
godz. 15:00

Miejsce: Kościół pw. Matki Boskiej Bolesnej i św. Wojciecha w Opolu
Adres: Plac Kopernika 12
Wstęp wolny

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 16:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Projekcja filmu „Zagubieni”
godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

Wieczór z Musicałem „American Classics”
godz. 19:00

Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24
Wstęp: 30 zł

Spektakl „Kłamstwo”
godz. 19:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Koncert: Fisz Emade Tworzywo
godz. 20:00

Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A
Wstęp: 40 zł (przedsprzedaż) / 50 zł (w dniu koncertu)

Spektakl „Coś pomiędzy”
godz. 20:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

13.11 (niedziela)

Music Together – Rodzinne spotkania muzyczne (dzieci 0–4 lata)
godz. 10:00 – 11:00

Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24, Wstęp: 10 zł

Music Together – Rodzinne spotkania muzyczne (dzieci 4–7 lata)
godz. 11:30 – 12:30

Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24, Wstęp: 10 zł

Spektakl „Idziemy po skarb”
godz. 16:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Z cyklu „Na dwa głosy ALE KINO” Anna Malek i Łukasz Szuba

godz. 18:00
Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24, Wstęp: 20 zł

Spektakl „Kłamstwo”
godz. 19:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Projekcja filmu „Zagubieni”
godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45,
Wstęp: 10 zł

Spektakl „Coś pomiędzy”
godz. 19:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

14.11 (poniedziałek)

Opolska Wyprawa Krajoznawcza: „Poznajemy miasta na Śląsku – NYSA”
godz. 09:00

Zbiórka: ul. A. Kośnego (parking za teatrem) – zbiórka uczestników
Miejsce: informacje i zapisy e-mail: stowpsk.opole@tlen.pl; krajoznawcy@onet.pl
tel. 77 453 72 26; kom.: 505 99 39 79; 516 369 422

PODRÓŻE OPOLAN – dalekie i bliskie
godz. 16:30

Miejsce: Filia nr 4 MBP
Adres: ul. Książąt Opolskich 48-50, I piętro
Wstęp wolny

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie z Filipem Springerem „Księga zachwyty”
godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna MBP

Adres: ul. Minorytów 4
Wstęp wolny

Tydzień Filmu Niemieckiego: projekcja filmu „Toni Erdmann”

godz. 19:00
Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A
Wstęp wolny

Impro Powidło – otwarta scena
godz. 20:00

Miejsce: Pub IZBA
Adres: Rynek 2, Wstęp wolny

Projekcja filmu „Zagubieni”
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

15.11 (wtorek)

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 09:00 i 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:00 i 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Kośnego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Warsztaty „SZKLANE ŚWIĘTA – witrażowe dekoracje” (dla dorosłych)
godz. 17:00

Miejsce: Pracownia ŻYWIŁY
Adres: ul. Budowlanych 6
Wstęp: 95 zł (obowiązują zapisy)

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie z Maciejem Płazą „Skoruń”
godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4
Wstęp wolny

Spotkanie z Anną Panas
godz. 17:00
Miejsce: Czytelnia (WBP)
Adres: ul. Piastowska 18
Wstęp wolny

Otwarte spotkanie cyrkowe
godz. 18:30 – 20:30

Miejsce: Studenckie Centrum Kultury
Adres: ul. Katowicka 95 (sala 13)

Wstęp wolny

Tydzień Filmu Niemieckiego: projekcja filmu
„Państwo kontra Fritz Bauer”
godz. 19:00

Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A

Wstęp wolny

Projekcja filmu „Zagubieni”
godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

16.11 (środa)

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie ze Stani-
sławem Łubieńskim „Dwanaście srok za ogon”
godz. 17:00

Miejsce: Sala Konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4, **Wstęp wolny**

Projekcje filmu „Dobra żona”
godz. 18:00 i 20:30

Miejsce: Kino Studio MDK
Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1
Wstęp: 8 zł

Tydzień Filmu Niemieckiego: projekcja filmu
„Fukushima, moja miłość”
godz. 19:00

Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A

Wstęp wolny

Projekcja filmu „Zagubieni”
godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

17.11 (czwartek)

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

„Muzyka w Klubowym Fotelu”: Kombi, Łosowski.

Kamerą fanów
godz. 16:30
Miejsce: Biblioteka Muzyczna (WBP)
Adres: Rynek 1
Wstęp wolny

Warsztaty „MALOWANKI – mały artysta”
(dzieci 4-5 lat)
godz. 16:30 – 17:30
Miejsce: Pracownia ŻYWIŃ
Adres: ul. Budowlanych 6
Wstęp: 20 zł (obowiązują zapisy)

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie
z Tomaszem Różyckim „Literary”

godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4
Wstęp wolny

Projekcja filmu „W spirali”
(z cyklu Kultura Dostępna)
godz. 18:00
Miejsce: Kino Helios
Adres: Plac Kopernika 17
Wstęp: 10 zł

Spektakl „Śmierć przyjeżdża w środę”
godz. 19:00

Miejsce: Duża Scena OTLiA oraz Duża Scena Te-
atru im. Jana Kochanowskiego (przedstawienie
rozpoczyna się w budynku OTLiA)
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: ceny biletów na stronach Teatrów

Tydzień Filmu Niemieckiego: projekcja filmu
„Pewnego razu”
godz. 19:00

Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A
Wstęp wolny

Wernisaż wystawy „SITO 2”
godz. 18:00

Miejsce: Galeria Sztuki Współczesnej – Galeria
ANEKS
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp wolny

Projekcja filmu „Zagubieni”
godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45
Wstęp: 10 zł

Czas Podróżników: Opolskie Granie
godz. 20:00
Miejsce: Klub Artysty
Adres: Plac Teatralny 12,
Wstęp wolny

18.11 (piątek)

Konwent miłośników fantastyki - Opolcon 2016
Miejsce: Zespół Szkół Elektrycznych oraz Zespół
Szkół Ekonomicznych w Opolu
Adres: Tadeusza Kościuszki 39-43
www.Opolcon.pl
Wstęp wolny

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 09:00 i 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:00 i 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Śmierć przyjeżdża w środę”
godz. 19:00
Miejsce: Duża Scena OTLiA oraz Duża Scena Te-
atru im. Jana Kochanowskiego (przedstawienie
rozpoczyna się w budynku OTLiA)
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: ceny biletów na stronach Teatrów
Tydzień Filmu Niemieckiego: projekcja filmu
„24 tygodnie”

godz. 19:00 i 21:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45
Wstęp wolny

Prezydencki Piątek
godz. 19:00
Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24

Oczy na zapałkach tj. Nocne Kino GSW
godz. 20:00
Miejsce: Galeria Sztuki Współczesnej
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp wolny

Koncert: Odmet / Nazwa Robocza / Błuznierca
godz. 21:00
Miejsce: Dworek Artystyczny
Adres: ul. Studzienna 1
Wstęp wolny

Koncert: SONIAMIKI
godz. 21:30
Miejsce: Kofeina Foyer
Adres: Plac Teatralny 12, **Wstęp wolny**

Konwent Fantastyczny: Opolcon 2016
Miejsce: Zespół Szkół Elektrycznych oraz Zespół
Szkół Ekonomicznych w Opolu
Adres: ul. Tadeusza Kościuszki 39-41
Wstęp wolny

19.11 (sobota)

Konwent miłośników fantastyki - Opolcon 2016
Miejsce: Zespół Szkół Elektrycznych oraz Zespół
Szkół Ekonomicznych w Opolu
Adres: Tadeusza Kościuszki 39-43
www.opolcon.pl
Wstęp wolny

Projekt edukacyjny: GRUPA G (zajęcia poprowadzi
Arkadiusz Buszko)
godz. 10:00 – 14:00 oraz 15:00 – 19:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Zapisy biuro@teatropole.pl lub pod telefonem
(+48) 77 454 59 41

Spacer z cyklu „Odkryj Opole”:
„Opowieści starego cmentarza”

godz. 11:00
Miejsce spotkania: Główne wejście do dworca PKP
Adres: ul. Krakowska 48
Wstęp wolny

Warsztaty „KOLOROWO – szklwienie wcześniej
ulepionych prac” (dzieci 6-12 lat)
godz. 11:00
Miejsce: Pracownia ŻYWIOŁY
Adres: ul. Budowlanych 6
Wstęp: 34 zł (obowiązują zapisy)

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

ImproSkraby - bajki improwizowane
dla dzieci (i nie tylko)
godz. 15:00
Miejsce: Cellarium Doka
Adres: ul. Koraszewskiego 7
Wstęp: 10 zł dziecko / 15 zł dorosły

Tydzień Filmu Niemieckiego: projekcja filmu
„4 królowie”
godz. 18:15 i 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, **Wstęp wolny**

Spektakl „Śmierć przyjeżdża w środę” PREMIERA
godz. 19:00
Miejsce: Duża Scena OTLiA oraz Duża Scena Te-
atru im. Jana Kochanowskiego (przedstawienie
rozpoczyna się w budynku OTLiA)
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: ceny biletów na stronach Teatrów

Koncert: Lady Pank
godz. 20:00
Miejsce: NCPP w Opolu
Adres: ul. Piastowska 14A

Konwent miłośników fantastyki - Opolcon 2016
Miejsce: Zespół Szkół Elektrycznych oraz Zespół
Szkół Ekonomicznych w Opolu
Adres: Tadeusza Kościuszki 39-43
www.opolcon.pl
Wstęp wolny

20.11 (niedziela)
Konwent Opolcon 2016

Miejsce: Zespół Szkół Elektrycznych oraz Zespół
Szkół Ekonomicznych w Opolu
Adres: Tadeusza Kościuszki 39-43
Kiedy: 18-20 listopada 2016 roku
Wstęp darmowy

Projekt edukacyjny: GRUPA G (zajęcia poprowadzi
Arkadiusz Buszko)
godz. 10:00 – 14:00 oraz 15:00 – 19:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Zapisy biuro@teatropole.pl lub pod telefonem
(+48) 77 454 59 41

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 11:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kłamstwo”
godz. 17:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Tydzień Filmu Niemieckiego: projekcja filmu „Kim
jest Oda Jaune?”
godz. 18:00 i 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45
Wstęp wolny

XV Opole Gospel Festiwal
godz. 18:00
Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Adres: ul. Krakowska 24, Wstęp: 45 zł

Konwent miłośników fantastyki - Opolcon 2016
Miejsce: Zespół Szkół Elektrycznych oraz Zespół
Szkół Ekonomicznych w Opolu
Adres: Tadeusza Kościuszki 39-43
www.opolcon.pl
Wstęp wolny

21.11 (poniedziałek)
Tydzień Kultury Niebanalnej
Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury
Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1
Wstęp wolny

Spotkanie z twórcą...
godz. 16:30

Miejsce: Centrum Dialogu Obywatelskiego
Adres: ul. Br. Koraszewskiego 7-9

Wstęp wolny

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie z Beatą Sabą-Zielińską i Ewą Berbeką „Jak wysoko sięga miłość. Życie po Broad Peak”
godz. 17:00

Miejsce: Sala Konferencyjna MBP

Adres: ul. Minorytów 4

Wstęp wolny

Promocja reprintsu książki z 1940 r. „Historia Kościoła Najświętszej Marii Panny” Antona Jendrejczyka
godz. 17:00

Miejsce: Czytelnia (WBP)

Adres: ul. Piastowska 18

Wstęp wolny

Wykład z historii sztuki autorstwa Barbary Jaskólskiej
godz. 18:00

Miejsce: Galeria Sztuki Współczesnej

Adres: Plac Teatralny 12, **Wstęp wolny**

22.11 (wtorek)

Tydzień Kultury Niebanalnej

Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury

Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1

Wstęp wolny

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”

godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Otwarte spotkania cyrkowe

godz. 18:30 – 20:30

Miejsce: Studenckie Centrum Kultury

Adres: ul. Katowicka 95 (sala 13)

Wstęp wolny

Czas Podróżników: Korea oczami Ani Tomczak
godz. 19:00

Miejsce: Klub Artysty

Adres: Plac Teatralny 12

Wstęp wolny

Spektakl „Śmierć przyjeżdża w środę”

godz. 19:00

Miejsce: Duża Scena OTLiA oraz Duża Scena Te-

atru im. Jana Kochanowskiego (przedstawienie

rozpoczyna się w budynku OTLiA)

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: ceny biletów na stronach Teatrów

23.11 (środa)

Tydzień Kultury Niebanalnej

Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury

Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1

Wstęp wolny

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”

godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”

godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Projekt edukacyjny: GRUPA G (zajęcia poprowa-
dzą twórcy z The Workcenter of Jerzy Grotowski
and Thomas Richards)

godz. 10:00 – 17:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego

Adres: Plac Teatralny 12

Zapisy biuro@teatropole.pl lub pod telefonem

(+48) 77 454 59 41

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie z Marci-
nem Świetlickim „Drobna zmiana”

godz. 17:00

Miejsce: Sala Konferencyjna MBP

Adres: ul. Minorytów 4

Wstęp wolny

Projekcje filmu „Opieka domowa”

godz. 18:00 i 20:30

Miejsce: Kino Studio MDK

Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1

Wstęp: 8 zł

Spektakl „Śmierć przyjeżdża w środę”

godz. 19:00

Miejsce: Duża Scena OTLiA oraz Duża Scena Te-
atru im. Jana Kochanowskiego (przedstawienie
rozpoczyna się w budynku OTLiA)

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: ceny biletów na stronach Teatrów

24.11 (czwartek)

Tydzień Kultury Niebanalnej

Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury

Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1

Wstęp wolny

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”

godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”

godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spotkanie na Uniwersytecie Opolskim połączone
z prezentacją Wzgórza Uniwersyteckiego oraz
recytacją wierszy przy wybranych pomnikach
godz. 10:00 – 11:45

Miejsce: Uniwersytet Opolski, Sala Płafonowa

Adres: ul. św. Wojciecha 13

Wstęp wolny

Projekt edukacyjny: GRUPA G (zajęcia poprowa-
dzą twórcy z The Workcenter of Jerzy Grotowski
and Thomas Richards)

godz. 10:00 – 17:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego

Adres: Plac Teatralny 12

Zapisy biuro@teatropole.pl lub pod telefonem

(+48) 77 454 59 41

Oficjalne otwarcie Międzynarodowego Forum
Literackiego

godz. 12:00 – 14:00

Miejsce: Sala II LO w Opolu

Adres: ul. Generała Kazimierza Pułaskiego 3

Wstęp wolny

„Muzyka w Klubowym Fotelu”: Loreena McKennit
– Nights From The Alhambra

godz. 16:30

Miejsce: Biblioteka Muzyczna (WBP)

Adres: Rynek 1

Wstęp wolny

Warsztaty „GRZECHOTKI – recyklingowa zabawka” (dzieci 4–5 lat)

godz. 16:30 – 17:30

Miejsce: Pracownia ŻYWIŁY

Adres: ul. Budowlanych 6

Wstęp: 20 zł (obowiązują zapisy)

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie z Michałem Książkiem „Droga 816”

godz. 17:00

Miejsce: Sala Konferencyjna MBP

Adres: ul. Minorytów 4

Wstęp wolny

Otwarte Seminarium Polskiego Towarzystwa Filozoficznego oraz Instytutu Filozofii Uniwersytetu Opolskiego

godz. 18:00

Miejsce: Sala odczytowa Muzeum Śląska Opolskiego

Adres: Plac Kopernika 11

Wstęp wolny

Projekcja filmu „Baby Bump” (z cyklu Kultura Dostępna)

godz. 18:00

Miejsce: Kino Helios

Adres: Plac Kopernika 17,

Wstęp: 10 zł

Spektakl „Kłamstwo”

godz. 18:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego

Adres: Plac Teatralny 12

Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Spektakl „Śmierć przyjeżdża w środę”

godz. 19:00

Miejsce: Duża Scena OTLiA oraz Duża Scena Teatru im. Jana Kochanowskiego (przedstawienie rozpoczyna się w budynku OTLiA)

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: ceny biletów na stronach Teatrów

Koncert: Krzysztof Iwaneczko

godz. 20:00

Miejsce: NCPP w Opolu

Adres: ul. Piastowska 14A

Międzynarodowe Forum Literackie: „Twórczość literacka w dobie globalizacji jako przestrzeń dialogu i współpracy międzynarodowej” – maraton poetycki twórczości literatów zagranicznych

Miejsce: Czytelnia (WBP)

Adres: ul. Piastowska 18

Wstęp wolny

25.11 (piątek)

Tydzień Kultury Niebanalnej

Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury

Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1

Wstęp wolny

Spektakl „Mała mysz i słoń do pary”

godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”

godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Projekt edukacyjny: GRUPA G (zajęcia poprowadzą twórcy z The Workcenter of Jerzy Grotowski and Thomas Richards)

godz. 16:00 – 18:00 oraz 18:30 – 21:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego

Adres: Plac Teatralny 12

Zapisy biuro@teatropole.pl lub pod telefonem (+48) 77 454 59 41

Wernisaż wystawy WORLD PRESS PHOTO

godz. 18:00

Miejsce: Galeria Sztuki Współczesnej

Adres: Plac Teatralny 12

Wstęp tylko z zaproszeniami

Spektakl „Kłamstwo”

godz. 18:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego

Adres: Plac Teatralny 12

Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Projekcja filmu „Neon Demon”

godz. 19:00

Miejsce: Kino Meduza

Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

Spektakl „Śmierć przyjeżdża w środę”

godz. 19:00

Miejsce: Duża Scena OTLiA oraz Duża Scena Teatru im. Jana Kochanowskiego (przedstawienie rozpoczyna się w budynku OTLiA)

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: ceny biletów na stronach Teatrów

Koncert: Taco Hemingway

godz. 20:00

Miejsce: NCPP w Opolu

Adres: ul. Piastowska 14A

26.11 (sobota)

Tydzień Kultury Niebanalnej

Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury

Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1

Wstęp wolny

Warsztaty „GRZECHOT(NI)KI – recyklinowa zabawka” (dzieci 6–12 lat)

godz. 11:00 – 13:00

Miejsce: Pracownia ŻYWIŁY

Adres: ul. Budowlanych 6

Wstęp: 30 zł (obowiązują zapisy)

Projekcja filmu „Neon Demon”

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

Projekt edukacyjny: GRUPA G (zajęcia poprowadzi Martyna Majewska)

godz. 19:30

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego

Adres: Plac Teatralny 12

Zapisy biuro@teatropole.pl lub pod telefonem (+48) 77 454 59 41

27.11 (niedziela)

Tydzień Kultury Niebanalnej

Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury

Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1

Wstęp wolny

Spektakl „Kolorowi ludzie”

godz. 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

im. Alojzego Smolki

Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a

Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Smacznego, proszę wilka...”

godz. 11:30

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Niedzielne warsztaty plastyczne
„Piernikowe cuda”
godz. 12:00 i 14:00 (dwie grupy)
Miejsce: Muzeum Śląska Opolskiego
Adres: ul. św. Wojciecha 13
Wstęp: 10 zł (obowiązują zapisy)

Spektakl „Trzej Muszkietierowie”
godz. 16:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 19 zł ulgowy/ 21 zł normalny

Projekt edukacyjny: GRUPA G (zajęcia poprowadzi
Martyna Majewska)
godz. 17:00 oraz 19:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Zapisy biuro@teatropole.pl lub pod telefonem
(+48) 77 454 59 41

Spektakl „Kłamstwo”
godz. 18:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Projekcja filmu „Neon Demon”
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

28.11 (poniedziałek)

Śląskie Forum Krajoznawcze
godz. 16:30
Miejsce: Sala konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4,
Wstęp wolny

Projekcja filmu „Neon Demon”
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

29.11 (wtorek)

Spektakl „Smacznego, proszę wilka...”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Trzej Muszkietierowie”
godz. 09:00 i 11:15
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 19 zł ulgowy/ 21 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

14. Opolska Jesień Literacka: Spotkanie z Justyną
Kopińską „Polska odwraca oczy”
godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4,
Wstęp wolny

Wernisaż wystawy „Śląsk Opolski na pocztów-
ce litograficznej”
godz. 17:00
Miejsce: Galeria WuBePe (WBP)
Adres: ul. Piastowska 20,
Wstęp wolny

Otwarte spotkania cyrkowe
godz. 18:30 – 20:30
Miejsce: Studenckie Centrum Kultury
Adres: ul. Katowicka 95 (sala 13),
Wstęp wolny

1 Urodziny Teatru Impro Pod Wpływem
godz. 19:02
Miejsce: Studenckie Centrum Kultury UO
Adres: ul. Katowicka 95
Wstęp wolny

Projekcja filmu „Neon Demon”
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

30.11 (środa)

Spektakl „Smacznego, proszę wilka...”
godz. 09:00 i 11:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

Spektakl „Trzej Muszkietierowie”
godz. 09:00 i 11:15
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 19 zł ulgowy/ 21 zł normalny

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora
im. Alojzego Smolki
Adres: ul. Augustyna Końskiego 2a
Wstęp: 17 zł ulgowy/ 19 zł normalny

14. Opolska Jesień Literacka: Prezentacja tomu
poetyckiego Ireny Wyczółkowskiej Wiersze wy-
brane (2016) oraz Spotkanie z udziałem: Jacka
Gutorowa, Bartosza Suwińskiego „Parę gestów,
kilka słów”
godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna MBP
Adres: ul. Minorytów 4
Wstęp wolny

Projekcje filmu „Praktykant”
godz. 18:00 i 20:30
Miejsce: Kino Studio MDK
Adres: ul. Strzelców Bytomskich 1
Wstęp: 8 zł

Spektakl „Coś pomiędzy”
godz. 19:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
Adres: Plac Teatralny 12
Wstęp: 16 zł – 33 zł (w zależności od sektora)

Projekcja filmu „Neon Demon”
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Adres: ul. Oleska 45, Wstęp: 10 zł

CWK OPOLE
CENTRUM WYSTAWIENNICZO - KONGRESOWE W OPOLU

Kids & Fun

Targi Zabawek i Artykułów dla Dzieci

05-06.11.2016

Centrum Wystawienniczo-Kongresowe
w Opolu ul. Wrocławska 158

Godziny:

sobota 11⁰⁰ – 18⁰⁰

niedziela 11⁰⁰ – 17⁰⁰

Bilety:

normalny 5 zł

ulgowy 1 zł

<http://kidsandfun.cwkopole.pl>

 facebook.com/kidsandFunExpo